

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

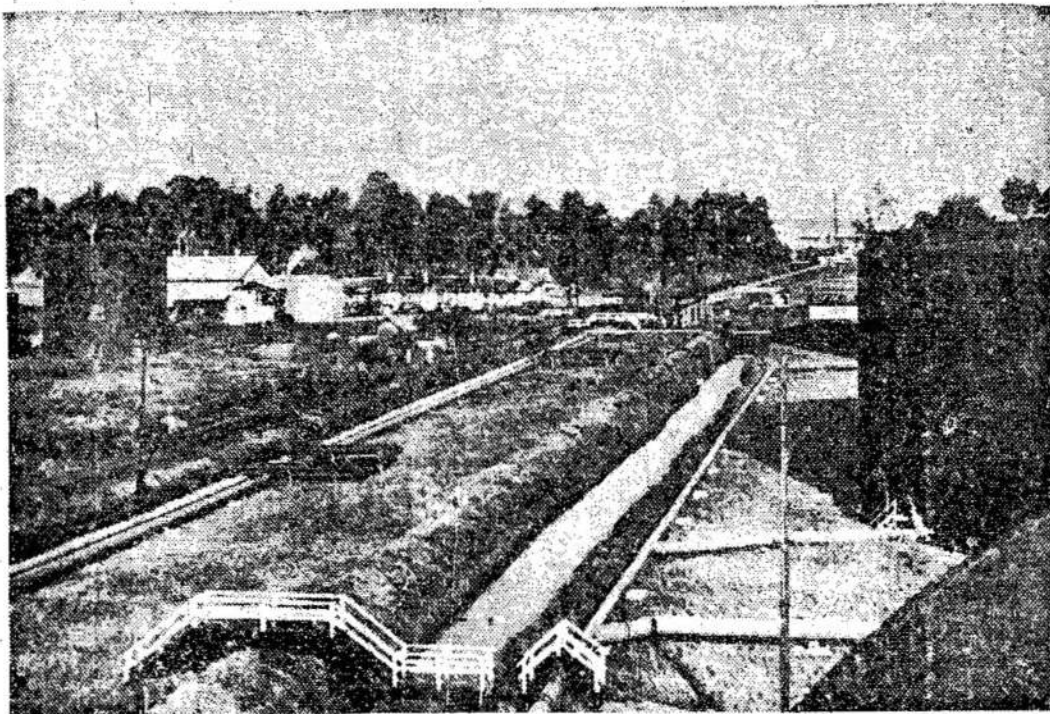
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 1 ct.

Nr. 13

PENKTADIENIS, KOV O (MARCH) 28, 1958, TORONTO, ONTARIO

METAI XXVII

Indonezijos sukilėliai taikėsi prie šios amerikiečių kontroliuojamos aliejaus kompanijos Pankninge, Sumatros. Vyriausybės jėgos, tačiau, greitai nuvijo sukilėlius. Darbas, tačiau, sulaukytas, nes amerikiečiai ištraukė savo žmones.

Lordas Beaverbrook Ragina Premjerą Vykti pas Chruščiovą be Eisenhowero

LONDON. — Lordas Beaverbrook, stambiausias laikraščių leidėjas Britanijoje, ragina Britanijos premjerą Haroldą Macmillaną tuojaus susitikti su Tarybų Sąjungos komunistų lyderiu N. Chruščiovu, nežiūrint to, ar Eisenhoweras sutiks dalyvauti, ar ne.

„Premjeras gali prikalbėti Amerikos prezidentą ke-

liauti kartu į susitikimo vietą,“ rašo jis, „bet jeigu Amerikos vyriausybė priešinsis, tada Macmillanas turi vykti į rytus ir kalbėti už britų imperiją“.

Girdi, jeigu Macmillanas, kaip pasėka pasitarimų su Chruščiovu, parsivežtų namo bekoną, tada jis galėtų pasikviesti Eisenhowerą dalyvauti vaišėse.

Jis tai rašo laikraštyje Sunday Express. Antgalvyje savo straipsnio jis sako, kad taika turėtų būti svarbiausiu Britanijos siekiu. Taika beveik bile kaina.

Jis sako, kad Vokietijos apvienijimo klausimas neturėtų sudaryti kliūčių pasitarimui tarp Tarybų Sąjungos ir Britanijos. Jo manymu, amerikiečiai nenori susitikti su Tarybų Sąjunga dėl to, kad ji esanti nelinkus tokia-me susitikime kalbėti apie Vokietijos apvienijimą.

„Lai niekas nemano, kad karas neišvengiamas“, tęsia jis.

„Visos kliūtys prekybai turi būti pašalintos...“

„Embargo ant eksporto strateginių medžiagų yra kvailas dalykas ir pasenęs, išskyrus aktualius karo ginklus...“

Lordas Beaverbrook, užaugęs ir pralobęs Kanadoje, yra konservatyvus žmogus.

Jis, tačiau, nebegali pakęsti atžagareiviškos politikos, kurią veda Jungtinių Valstijų vyriausybė. Jis, kaip matome, siūlo, kad Britanijos premjeras vienas tartųsi su Chruščiovu.

Skandinavai Nori Didžiųjų Susitarimo

STOKHOLM. — Čia neseniai įvyko Skandinavijos šalių užsienio reikalų ministrų pasitarimas, kuriame buvo priimtas nutarimas paraginti didžiąsias valstybes siekti susitarimo.

Komunikate jos sako, kad didžiosios valstybės turi susitarti nutraukti nuklinių bombų bandymus ir eiti prie visiško atominio ginklo uždraudimo.

Komunikatą pasirašė Švedija, Norvegija ir Suomija.

Atominė Energija Tiks Tarpplanetinėms Kelionėms

MASKVA. — Atominė energija išspręs problemą kelionių į mėnulį ir planetas ir atgal, pareiškė Tarybų Sąjungos mokslininkas Dr. N. Varvarov.

Su atominė energija, sako jis, bus galima nuskristi ir sugrįžti be atpildymo kuro.

Pearsonas Žada Taksu Mokėtojams Atostogas

TORONTO. — Liberalų lyderis L. B. Pearsonas vienoje savo kalbų pažadėjo taksu mokėtojams atostogas iš kokių 6 ar 7 savaitių, jeigu liberalai būtų išrinkti. Girdi, ateinančią vasarą taksu mokėtojai būtų paliuosuoti nuo taksų mokėjimo bent kokiom 6 ar 7 savaitėm.

Jis neaiškino, ar visiems tas atostogas duotų. Jeigu taip, tai reikėtų, kad jis palengvintų tik tiems, kurie taksus moka, ypatingai kurie moka kiek daugiau. Ką gi reikėtų tokiems, kurie, sakysime, moka po kokius \$3

į savaitę? O tiems, kurie nemoka taksų, nebūtų jokios naudos.

Liberalai Toronte buvo pasikvietę gražų būrį atei-vių, kuriuos pavaišino kalakutiena. Globe and Mail rašo, kad Dr. Ancevičius, CCF kandidatas, baisiai pasipiktino liberalais už tai. Matomai jis nebuvo tame būryje ir tokiu būdu neteko tos kalakutienos paragauti.

Ukrainiečiai priėmė rezliuciją, kurioje smerkiamos konservatų ir liberalų partijos už suvedžiojimą ateivių. Norėdamos prisigerinti prie ateivių, jos žada visokius „išlaisvinimus“, nors tikrumoje jos neturi jėgų jokiam išlaisvinimui. Kas pikčiausia, kad jos kelia nesantaiką ateivių tarpe. Pavyzdžiui, liberalai išsitarė, kad jie stovi už Lenkijos sienų neliečiamybę. Konservatai išsitaria, kad vakarinės sienos turės būti peržiūrėtos. Reiškia, vieni gerinasi prie vokiečių, o kiti prie lenkų.

Tai vis „kalakutiena“ žmonių apgaudinėjimui ir vyliojimui į savo bučių. Bet tame nėra nieko, kas padėtų išspręsti problemas namie. Tame nieko nėra dėl 1,000,000 bedarbių.

Kaip konservatai, taip ir liberalai turi „viltį“, kad vasarą dalykai patys išsitaitys.

UNW Nori Prekybos Su Liaudies Kinija

WINDSOR. — United Auto Workers unija kreipėsi į vyriausybę, kad ji leistų automobilių kompanijoms paroduoti savo gaminius Kinijos Liaudies Respublikai.

UAW turi 75,000 narių Kanadoje.

Unijos lyderiai kaltina JAV valstybės departamentą, būk jis uždraudė auto kompanijoms išsiųsti iš Kanados 1,000 automobilių į Kiniją. Mat auto kompanijos Kanadoje yra tikrai šakos amerikiečių kompanijų.

Unija mano, kad Kanados skyriai turi turėti teisę elgtis nepriulmingai nuo JAV valstybės departamento.

Amerikos Bomberiai Pasiekia Indoneziją

JAKARTA. — Indonezijos premjeras Juanda dar kartą perspėjo Vakarų bloką nesikišti į tos šalies vidujinius reikalus. Likvidavimas likučių sukilėlių yra tik Indonezijos reikalas, tai nėra kova tarpe komunistų ir antikomunistų.

Iš Padango, kurį dar tebe-laiko sukilėliai, radijas praneša, kad nepavykus gauti Amerikos bomberių iš Filipinų, gauta pažadas iš Čianggo.

Vienatiniame sukilėlių atvirame pasipriešinime prie Siantar 50 sukilėlių užmušta ir 32 paimta nelaisvėn. Lojalistų žuvo vienas.

ČIANG KAI-SĖKAS PYKSTA ANT JAPONŲ

TAIPEI. — Formosos diktatorius Čiang Kai-šekas nutraukė prekybinę sutartį su Japonija, kam pastaroji prekiauja su Kinija.

Neseniai Japonija pasirašė prekybos sutartį su Kinija, pagal kurią abi šalys apsisėis prekėmis \$98,000,000 sumoje.

Sutartis dar parlamento neužgirta, bet manoma, kad jis užgirs.

Pagal sutartį, Japonijoje bus įsteigta Kinijos prekybinė misija, o Kinijoje — Japonijos.

Pasidairius po Kanadą

Aną dieną, kalbėdamas Ottawoje, liberalų lyderis L. B. Pearsonas pareiškė, kad Kanada turėtų stovėti už tai, kad nukliniai bandymai būtų nutraukti.

"Po ilgo galvojimo ir aki-vaizdoje vėliausių išsivystymų, aš dabar manau, kad Kanada turėtų remti siūlymą tuojaus nutraukti nuklinius bandymus — nors gerokam laikui — kaip pirmą žingsnį einant prie šių baisių ginklų kontrolės", pasakė jis.

Jis taipgi sakė, kad aki-vaizdoje įvedimo tarpkontinentinių balistinių sviedinių, Vakarai turėtų sutikti panaikinti nekurias militarines bazes, supančias Tarybų Sąjungą.

Ši idėja, be abejonės, nekilo pas Pearsoną be priežasties. Tai rezultatas nuo-

latinio visuomenės reikalavimo.

Taipgi, kaip matome, visuomenės opinija rodo gerus rezultatus.

—o—
Statistikų biuro žiniomis, vidury vasario Kanadoje buvo visiškai be darbo 555,000 Kanados darbininkų.

Pagal National Employment Service davinius, vidury vasario buvo 858,257 darbo iešką darbininkai. Kitaip sakant, tiek tai ėmė nedarbo apdraudą. Žinoma, nemaža dalis buvo atleisti laikinai ir statistikų biuras tokių neskaito tikrais bedarbiais. Vistik 550,000 visiškai be darbo.

—o—
Toronto ir priemiesių sudaryta Metro taryba galų gale baigia eiti prie susitarimo vesti požeminį traukinį

palei Bloor gatvę. Taipgi nuo Bloor praveisti požeminį traukinį po University avenue iki Union stoties.

Pravedimas požeminio traukinio atseis virš \$300,000,000. Yra siūloma, kad Metro taryba padengtų 60 procentų, o TTC 40 procentų. Taipgi siūloma, kad šiam tikslui būtų uždėti specialūs taksai ant turto iki 2 procentų bent ant 10 metų.

Jeigu dėl visko bus susitarta trumpu laiku, tai požeminio traukinio statyba galės būti pradėta už pusantrų ar dviejų metų.

—o—
Liberalų lyderis Pearsonas kalba apie taiką, bet Paul Martin, kuris, sakoma, būtų užsienio reikalų ministru, jeigu liberalai laimėtų, siūlo, kad auto industrijai būtų pavesta gaminti tarpkontinentinius sviedinius.

Jis tą pasakė kalbėdamas Windsore, kur yra daug auto darbininkų be darbo, matomai norėdamas pasigerinti jiems.

Gaminimas tarpkontinentinių sviedinių kažkaip labai derinasi su taika.

—o—
Iš Britanijos pribuvo Kanadon grupė britų industrialistų. Jų tikslas iširti galimybes parduoti Kanadoje britų gamybos instrumentus, ypačiai mokslinius.

Britanijoje prie mokslinių instrumentų dirba 100,000 asmenų. Per metus pagaminama tokių instrumentų už apie \$200,000,000.

—o—
Baisios žmogžudystės Kanadoje kartojasi labai dažnai.

Šiomis dienomis įvyko dvi šiurpulingos žmogžudystės. St. Catherine's mieste policija apkaltino Kazį Svirplį nužudžius žmoną, trijų vaikų motiną. Prie Eliot ežero, šiaurinėje Ontarijoj, buvo rasta nužudyta Mrs. Lucille Sabourin su dviem mažom mergaitėm. Vyras pats pasidavė Detrote.

—o—
Yra siūloma, kad Ontarijoj būtų įsteigtos tam tikros farmos, kur medžiotojai galėtų medžioti nusipirkę tam tikrus leidimus.

Tokios farmos, be abejonės, būtų užveistos tam tikrais žvėreliais.

Kanadietis

Akių ir Akių
Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Namų Savininkai

Gal Reikia Jums Pinigų

Dėl Biznio ar Asmeniškiesiems Reikalams

LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.

duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai maži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgičių.

Tel.: EM. 8-1241

Didelis Išpardavimas

General Textile Bargain Centre

319 King St. East, Hamilton, Ont.

Didelis pasirinkimas įvairių vilnonių, šilkinų ir kitokių medžiagų dėl vyriškų ir moteriškų drabužių, tinkamų vietiniam naudojimui ir siuntiniams. Žemiausios kainos.

Prekės iš Kinijos Liaudies Respublikos

Arbata — nuo 69 centų iki 99 centų svaras

Dažymo šepčiai — nuo 18 centų iki \$6.95

Silkinės bliuskos — nuo \$4.50 iki \$9.00

Staltiesės — nuo \$3.00 iki \$18.00.

Atsineškit šį skelbimą, tai gausite 18% nuolaidą.

Kinija pirs mūsų medį, kviečius ir kitas prekes, jei mes pirsime užtektinai "Made in China" prekių.

Užsakymai laiškais už \$5.00 ir daugiau išpildomi greitai.

East West Export Import Co. Ltd.

446 Homer Street, Vancouver 3, B. C.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siūsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Įsteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygyne galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais metais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas penkias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ŽEMAITES raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAICIO-GUZEVIČIAUS raštų šešias knygas.

LAZDYNŲ PELĖDOS, J. DOVYDAICIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jaunesniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašytais įvairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikytą literatūrą ir politinio turino knygomis.

Sąlygos norintiems knygyne naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygyne ir visas jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltui. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

TARYBŲ LIETUVOJ

Lietuvos Kooperatorių Ryšiai su Užsieniu

VILNIUS. — Prie Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjungos įsteigta tarprespublikinės ir užsienio prekybos kontora. Lietuvos vartotojų kooperacija nustato prekybinius ryšius su užsienio šalimis.

Praėjusiais metais į užsienį buvo parduota daug sviesto ir bekonų. Vartotojų kooperacijos aptarnaujamiems Lietuvos kaimo gyventojams užpirkta importinių prekių už 60 milijonų rublių, tame tarpe avalynės iš Danijos, vilnoniai audiniai iš Škotijos, porcelianas ir fajansas iš Čekoslovakijos, dirbtinio pluošto audiniai iš Japonijos.

Šiais metais prekybinių sutarčių su užsienio šalimis apimtis bus žymiai išplėsta. Vien tik į Čekoslovakiją bus pristatyta 500 tonų obuolių, 300 tonų jautienos riebalų, 500 tonų bekonų, pusė milijono džezučių žuvies konservų, 120 tūkstančių indėlių spanguolių džemo, pusė milijono gyvų vėžių. Į užsienį bus išvežami taip pat grybai, sviestas, lietuviška degtinė "Dar po vicną". Iš viso Lietuvos kooperacija per metus užsienio šalims parduos maisto produktų už 60 milijonų rublių.

Daugiau taip pat bus užpirkta prekių ir užsienyje. Iš Anglijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Vengrijos, Dani-

jos, Norvegijos ir kitų šalių bus atvežta avalynės, audinių, trikotažo, motociklų, siuvamųjų mašinų, dizelinių variklių, kilnojamyj ir stacionariųjų elektrinių bei kitų prekių už 75 milijonus rublių.

Ketvirtis Milijono

Vilniuje vienas po kito statomi gyvenamieji namai. Bet vis dar jaučiamas gyvenamojo ploto trūkumas. 1957 metais Vilniuje statybinės organizacijos pradėjo antrąjį miesto užstatymo etapą. Antkalnio rajone pagal tipinius projektus statomi 6 gyvenamieji namai. Kai jie bus užbaigti statyti, miesto darbo žmonės gaus 25 tūkstančius metrų gyvenamojo ploto.

Parengiamieji darbai pradėti Neries krantinėje. Dėšiniame Neries krante nuo tilto ligi būsimo pedagoginio instituto pastato bus pastatyti nauji gražūs gyvenamieji namai. Pagal projektą rajono darbo žmonės gaus apie 70 tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto. Dideli darbai atliekami Mindaugo-Partizanų gatvių rajone. Čia statomi namai geležinkelininkams. Basanavičiaus — Montvilos — Przevalskio gatvių rajone statomi namai darbininkams.

Daugiau kaip 10 metų pedagoginį darbą dirba Kėdainių pirmosios vidurinės mokyklos direktorė Stasė Laurinaitienė. Dirbdama šioje mokykloje, ji sugebėjo sutelkti mokytojų kolektyvą į vieną tvirtą šeimą. Kyla moksliečių pažangumas, stiprėja drausmė. Čia gerai organizuotas polittechninis mokymas. Šiais mokslo metais įvestas naujas dėstomas dalykas — namų ūkis. Jaunųjų technikų ratelio nariai demonstravo veikiančius elektrinio traktoriaus ir kombaino modelius Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje.

Stasė Laurinaitienė taip pat yra Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos rajono skyriaus pirmininkė. Pernai ji pati perskaitė keletą paskaitų Kėdainių mašinų traktorių stotyje, "Varpos" kolūkyje ir kitose rajono žemės ūkio artelėse. Rinkiminiame susirinkime rajono švietimo darbuotojai iškėlė ją kandidatė į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus.

Nuotraukoje: mokyklos direktorė Stasė Laurinaitienė siuvinėjimo pamokoje.

Daugiau kaip 10 metų pedagoginį darbą

gyvenantiems pramoniniame pietvakarių miesto rajone.

Iki 1960 metų statybininkai turi duoti Vilniaus gyventojams apie 250 tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto.

Studento Nemo Paštas

Kauno politechnikos instituto mechanikos fakulteto studento J. Nemo kolekcijoje yra apie 10 tūkstančių pašto ženklų. Jis palaiko glaudžius ryšius su Kinijos, Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos ir eilės kitų šalių filatelistikais. Neseniai jį surado naujas korespondentas — Indonezijos moksleivis iš Bodžonegoro miesto Čoje Tvan Anas, kuris kartu su ženklais atsuntė Nemui keturias prezidento Sukarno nuotraukas. Šias nuotraukas moksleivis padarė, kai prezidentas lankėsi mokykloje.

Stiprią draugystę Kauno studentas užmezgė su Indijos tarnautoju Kanu Candžiu, gyvenančiu Bombejaus mieste. Viename iš savo laišku Candis pranešė, kad jo nedideliame darželyje yra gėlių lysvė "Tautų draugystė". Joje auga gėlės iš daugelio pasaulio šalių. Jis pareiškė norą gauti Kaune augančių gėlių sėklų. Nemas jo prašymą patenkino.

Jauniausia Kauno Įmonė

Šilko-pliušo kombinatas — jauniausia įmonė Kaune.

1956 metais kombinatas pagamino 3,870,000 metrų audinių, tame tarpe 365,000 metrų pliušo, 1957 metais — keturius su puse milijono metrų audinių, tame tarpe 775,000 metrų pliušo.

Sparčiai auga techninis įmonės apginklavimas. 1956 metais čia veikė 172 šilko audimo ir 24 pliušo audimo staklės. 1957 metais įmonė gavo dešimtis naujų puikių mašinų.

Kombinatas pradėjo gaminti naujus audinius — "Gintarą" ir "Krep-žoržetą". Artimiausiu laiku bus įsavinta dirbtinių kailių gamyba.

1956 metais kombinate dirbo 590 žmonių, o 1957 metais darbininkų, technikų, inžinierių skaičius viršijo 1,100 žmonių.

Įmonės vadovai didžiai rūpinasi darbininkų buitine mis reikmėmis. 1957 metais buvo perduotas eksploatacijon dar vienas gyvenamasis namas iš 30 butų. Pradėtas statyti antras daugiabutis gyvenamasis namas. Baigtas statyti vaikų lopšelis.

Literatūra iš Liaudies Demokratinųjų Šalių

Tarybų Lietuvos darbu žmonės didžiai domisi liaudies demokratijos šalių literatūra. Pastaruoju metu respublikinis bibliotekų kolektorius gavo šimtus tomų knygų, išleistų Lenkijoje, Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, Čekoslovakijoje ir kitose socialistinėse šalyse.

Gruodžio pabaigoje bibliotekų kolektoriaus adresu buvo gauta didelė partija grožinės, mokslinės ir techninės literatūros, išleistos Kinijoje, Lenkijoje ir Vokietijos Demokratinėje Respublikoje. Šios naujos knygos bus nusiųstos įvairioms Lietuvos bibliotekoms. Neseniai Lietuvos TSR pradėjo gauti literatūrą ir iš Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos.

Lietuviškos Knygos -- Užsieni

Respublikos leidyklų ir Lietuvos Kultūros ministerijos Knygų prekybos valdybos adresu dažnai gaunami laišukai iš užsienyje gyvenančių lietuvių su prašymu atsiųsti knygų. Antai, J. Bružinskas iš Bedfordo (Anglija) rašo Lietuvos Valstybinei grožinės literatūros leidyklai: "Aš labai noriu gauti jūsų leidžiamas knygas... Noriu įsigyti A. Vienuolio, Lazdynų-Pelėdos kūrinius, "Lietuvių tautinių drabužių" albumą ir liaudies dainų ir gaidų rinkinį".

Knygų prekybos valdyba siunčia per "Tarpautinės knygos" organizaciją lietuviškus leidinius į Italiją, Prancūziją, Angliją, Jungtines Amerikos Valstijas, Švediją, Norvegiją, Suomiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vokietijos Federatyvinę Respubliką, Argentiją, Kanadą, Indiją, Japoniją, Australiją, Naująją Zelandiją ir kitas šalis.

1957 metais Knygų prekybos valdyba išsiuntė į užsienio šalis apie 8 tūkstančius tomų įvairios lietuvių literatūros.

FAŠISTAI KELIA GALVĄ IŠNAUJO

LONDON. — Anglijoje, Italijoje ir Francijoje pradeda kelti galvas fašistai. Jie pradeda puldinėti ant mitingų, ypatingai kairesnių judėjimų, kaip kad darydavo prieš karą.

Jie nesivadina atvirai fašistais, bet tie patys žmonės ir naudoja tą pačią taktiką. Anglijoje priešakyje stovi tas pats Oswaldas, kuris vadovavo fašistams prieš karą.

Ivairenybės

Netiki į Sniego Žmogų

Profesorius Pei Wen-chung, pasižymėjęs Kinijos paleontologas ir Pekino žmogaus atradėjas, netiki, kad būtų Himalajų kalnuose baisūs sniego žmogus, apie kurį daug pripasakota ir prirašyta.

Jo manymu, jei kas nors panašaus yra, tai veikiausiai juomi bus juodoji Himalajų meška. Tiesa, ir jis visai neužginčija, kad galėtų būti koks nors senovinis gyvūnas, panašus į žmogystę, kurs kaip nors išsilaikė Himalajų kalnuose. Tačiau tam įrodymų kol kas nėra.

Straipsnyje, kurs buvo atspausdintas Kwangmingo dienraštyje, prof. Pei Wen-chung palaiko tarybinio mokslininko A. Letaveto pežiūras į baisų sniego žmogų.

Himalajų kalnai ir Pamiro lyguma randasi 15,000 pėdų virš jūros lygio, saho jis. Nėra galimybės, kad į žmogų panašus gyvūnas galėtų gyventi tenai. Tenai labai maža augalų ir gyvulių. Tik juodoji meška, misdama pasitaikančiais gyvūnais, gali kaip nors išsilaikyti.

Tos meškos paskutinės pėdos, kada ji stovinti ant jų, paliekantios žmogaus pėdai panašias įspaučas.

Kas liečia pasakojimus, kad "sniego žmogus" pavogęs guminę valtį ir maistą, tai jo manymu tas visai galimas dalykas, nes meška galinti tai padaryti.

Jis nemano, kad galėtų būti kokia nors didžiulė beždionė, kurių nėra kitose vietose.

Ar Reikalingas Tėvas

Tikėsit, ar ne, bet Britanijoje nemažai diskutuojama, net parlamente buvo iškelta klausimas, ar reikalingas tėvas, ar ne, tai yra, ar moteris turi teisę apsisivaisinti dirbtiniu būdu, ar ne.

Britanijoje šiuo tarpu yra jau 5,000 vaikų, kurie gimė be tėvo. Jų motinos buvo apvaisintos laboratorijoje pagalba stiklinio vamzdelio.

Matote, atsitinka taip, kad vyras būna neveisingas ir pora negali turėti vaikų. Mokslas atėjo į pagalbą ir dabar moteriai nebereikia turėti santykius su kitu vyru, kad turėtų vaiką.

Atsiranda tokių, ypač bažnytininkų, kurie teigia, kad tai paleistuvavimas. Kiti, žinoma, gina.

Yra dar ir kitas faktas. Po praėjusio karo daug kur moterų daugiau, negu vyrų. Kitos norėtų turėti vaikų, bet neturi galimybių ištekti. Kyla klausimas, ar jos turi legalę teisę apsisivaisinti dirbtiniu būdu, ar ne.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusė metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusė metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

AR DAR GALIMA IŠGELBĖTI

Darbininkas vieną straipsnį kovo 7 dienos laidoj užvardino: "Ar dar galima išgelbėti Vakarų pasaulį". Tame straipsnyje, tarp kita ko, rašo:

"1957 metais milijonui gyventojų teko diplomuoti inžinierių: Sovietų Sąjungoje — 280, JA Valstybėse — 136, Vakarų Europoje — 57. Anglija neturi nei vienos aukštosios technikos mokyklos. Oxfordo universitete yra 14 katedrų istorijai ir tik viena inžinieriniams mokslams. Sovietų Sąjungoje 100% aukštesniųjų mokyklų mokinių mokosi matematikos 5 metus, fizikos 4 metus, chemijos 3 metus, o JAV tik 12% pasirenka matematiką". Girdi, "laisvasis" pasaulis dar skendi savo nerūpestigume, išdidume, patogumuose. Maža žymių, kad jis greitai laiku pasikeistų. "O tuo tarpu tik jo išbudimas ir visų jėgų suteikimas begalėtu išgelbėti nuo pavergimo bolševizmui".

Tai gi, kaip matote, Darbininkas suranda, kad "laisvajame" pasaulyje ne viskas tvarkoj. Tik visų jėgų sutelkimas galėtų išgelbėti jį nuo bolševizmo. O kiek jis ir tokio plauko laikraščiai prirašė apie bolševizmo nepasisekimus, apie artėjantį jam galą. Viskas, ko reikėjo, tai tik vėjelui pūstelėti į bolševikų pusę ir bolševizmas būtų sulyrėjęs.

Bet Darbininkas veltui verkia dėl Vakarų pasaulio. Jis nežus. Mokslas, technika, kuri taip smarkiai kyla socialistiniame pasaulio sektoriuje, nesugriaus pasaulio. Priešingai, padės žmonėms pakelti savo būvį. Žus tik tai, kas buvo ir yra negera. Tai jau toks dėsniš. Laimi visur ir visuomet tik tai, kas yra geresnio, pranašesnio. Darbininkas gali būti tikras, kad tikėjimas, ant kurio jo leicėdai leikosi kaip ta skruzdė ant vandens, įsikibusis į šiaudą, laikui bėgant sugrius. Jo negalės išgelbėti jokios pastangos. Bet žmonijai dėl to jokių nuostolių nebus.

Vakarų ir Rytų pasauliams yra tik vienas pavojus. Tai nuklinis karas. Jis galėtų pražudyti visą žmoniją. Apgailėtina, kad Darbininkas neranda reikalo kovoti prieš šį pavojų. Priešingai, jis susirūpina, jei kas pakelia balsą prieš karo kurstytoją. Darbininkas daugiausia susirūpinęs, kad socialistiniame sektoriuje kyla mokslas, technika, kultūra. Tai gi, kas liečia Darbininką, jis visai nesistengia, kad Vakarų pasaulis nežlugtų.

UŽ KĄ BALSUOTI

Šis numeris tolimesnėse vietose nuo Toronto tur būt ateis po rinkimų. Bet didžiumą skaitytojų gaus jį dar pirm rinkimų. Tad nebus veltui tarti vieną kitą žodį rinkimų klausimu.

Tiems, kurie dar nenusprendę, už kurios partijos kandidatą balsuoti, mes norėtume patarti sekančiai: kur yra pažangių kandidatų, balsuokit už juos. Jei jie ir nebus išrinkti, nuostolių nebus. Už juos paduoti balsai bus parna programai, kurią jie skelbia. Tai bus balsai už taiką, už pagalbą bedarbiams, už socialį progresą Kanadoje. Kur tokiu kandidatų nėra, reikia balsuoti už CCF. Žinoma, gali būti ir neprigulmingų ar net liberalų ar konservatų kandidatų, kurie yra žinomi kaip taikos ir reformų šalininkai. Gali būti tokių CCF kandidatų, kurie yra reakcingesni ir už konservatus. Už tokius nebalsuokit, nors jie ir dangstosi CCF maska.

Kai kas mano, kad nėra svarbu balsuoti, feigu nėra galimybės išrinkti. Tai klaida. Jeigu nebalsuojate už pažangų kandidatą, tai tuomi padėd atžagareiviui. Už jį balsuos visi jo šalininkai. Ir juo mažiau balsuos už pažangų kandidatą, tuo tvirčiau pasirodys atžagareivio jėgos.

Politikoje balsas yra kaip kulka kovos lauke. Nebalsuos, nešikia, tavo balsas nebus panaudotas kovoje už tai, kam tu pritari, kas tau geriau patinka. Tu leisi kalbėti savo oponentams, bet tu tylėsi.

Nelikit nei vienas nebalsavę. Balsuokit už taiką, už pažangą.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų vyriausybė jaučia didelį spaudimą iš visur ryšium su reikalavimu pertraukti nuklinius bandymus.

Nedaug naudos duoda vyriausybei jos teigimas, kad Tarybų Sąjunga galėtų vesti bandymus nepastebėta. Columbijos universiteto fizikai studijavo klausimą ir dabar fizikas Jay Orear skelbia, kad nuklinius bandymus sunku užslėpti.

Esą galima pastatyti Tarybų Sąjungoje saugotojus su jautriais instrumentais, kurie susektų nuklines eksplozijas. Jautrius seismografai gali susekti požeminius sproginimus. Nukliniai sproginimai skiriasi nuo žemės drebėjimų.

Tokiai mokslinei inspekcijai nepriešinga ir Tarybų Sąjunga. Visa bėda tame, kad amerikiečiai nenori net pagvilinti šį klausimą.

Jiems paspirtį teikia Dr. Edward Teller. Jis nurodo, kad bandymai padeda padaryti mažiau radioaktyves eksplozijas. Be to, nukliniai bandymai nesudaro tiek pavojaus, kiek rizikavimas, kuris esąs surištas su pertraukimu bandymų.

Bet spaudimas nuolatos auga. Amerikos vyriausybė jaučiasi neįtikima. Ypač mokslininkų pasisakyta prieš nuklinius bandymus smarkiai slėgia užsispyrėlius.

Kaip atrodo, tai Indonezijos sukilėliams padeda iš užsienio. Matomai Olandijos ir kitų šalių korporacijų agentai. Mat jų interesams Indonezijoje būtų daug geriau, jei sukilėliai laimėtų. Nors tam tikrą laiką.

Nežiūrint to, atrodo, kad

sukilėliams nesiseka. Vyriausybės jėgos ima viršų ir Sumatros centralinėje dalyje, nors jos veikia labai atsargiai ir neskubėdamos. Sukilėliams teks išsislapstyti džunglėse, jei jie nenorės pasiduoti.

Sukilėliai neturi paramos liaudyje. Juos palaiko neskaitlingi buržuazijos elementai ir dalis karininkų.

New Yorke įvyko baisus įvykis, kuomet įvyko eksplozija ir kilo gaisras pastate, kur buvo daug tekstilės darbininkų. Dvidešimt penki žuvo ir arti 20 buvo sužeista.

Dūmams pasipylus po pastatą, darbininkai ir darbininkės nežinojo ką daryti. Daug kas puolė prie langų. Šešios darbininkės žuvo šokdamos iš antro ir trečio aukšto į gaisrininkų tinklus, bet nepataikydamos.

Sakoma, kad moterų kliskas buvo toks šurpus, jog buvo baisu girdint jį.

Tuo metu, kai daugelyje kolonijų eina kovos už patsiliosavimą, Ispanijos diktatorius Frankas nori sutvirtinti savo kolonijas.

Pranešimai sako, kad jis nori pasiūsti į Ispanų Saharą 30,000 emigrantų apgyvendinimui srities. Mat tenai esą atrasta geležies rūdos, vario, aliejaus.

Ispanų Sahara užima 180,000 ketvirtainių mylių plotą.

Bet kaip Frankas įkurs tuos žmones Saharoje, tai didelis klausimas.

Britanijos parlamente kilo nemaža audra, kuomet darbietis Frank Allaun užatakavo vyriausybę už šnipinėjimą už "geležinės užuo-

laidos".

Jis perskaitė Oxfordo universiteto studentų laikraštyje tilpusį aprašymą, kaip britai vieną kartą su šnipais atsidūrė net Leningrado prieklaukoje. Britų šnipai naudojo vokiečių laivelius, švedų vėliavas. Pasienyje klausą tarybinių karinių radijo informacijų. Dažnai pasiunčią orlaivius per rubežius.

Allaun pareiškė, kad tokios provokacijos gali užkurti susikirtimus, kurie duotų nepageidaujamas pasekmes, o gal net ir karą.

Policija užpuolė laikraštį, kad išduotų autorių.

Francijos vyriausybei su premjeru Gaillardu priešakyje grumoja pavojus.

Jeigu jis priims britų ir amerikiečių pasiūlymus dėl suregulavimo Francijos-Tunisijos problemos, tai pasitrauks iš vyriausybės desinėsios grupės ir Gaillardo vyriausybė turės sugriūti.

Jeigu jis atmes britų ir amerikiečių pasiūlymus, kuriuos Tunisija yra priėmusi, tai Francijos - Tunisijos krizis veikiausiai atsidurs Jungtinėse Tautose. O Francija baisiai nenori, kad taip būtų.

Afro-Azijos tautų atstovų suvažiavimo Kairo mieste išrinkta taryba skelbia, kad Afrikos-Azijos tautos stos į pagalbą Alžirijos gyventojams.

Kovo 30 dieną skelbia kaip abiejų kontinentų žmonių solidarumo dieną. Bus renkamo saukos ginklams ir amunicijai, organizuojami savanorių būriai.

Vakarinėj Vokietijoje nuo 1945 iki 1955 metų pabaigos atsirado 68,000 taip vadinamų okupacijos vaikų. Mat jų tėvai yra užsieninių armijų kareiviai.

Amerikiečių zonų tokių vaikų daugiausia — net 35,000. Francūzų — 10,200, britų — 8,400.

Ši skaitlinė neapima 1956 ir 1957 metų.

Venezuela yra nedidelė valstybė, bet aliejaus gamyba ji stovi antroji vietoje pasaulyje.

1957 metais Venezueloje buvo gauta 900,000,000 statinių aliejaus. Vienon statinien telpa 42 galionai.

Bet venezueliečiai iš to turi labai mažą naudos. Mat jį sunkiasi svetimų šalių korporacijos. Už aliejų jos mokė labai mažai.

Pentagono žirgai

Jonas Kaškaitis

Mūs vadai politiniai
Vienvaļ jaudina minią:
Vis baugina, grūmoja —
Vis ta bomba piktoji!

Branduolinė galia
Mūs valdonų valia, —
Pentagono žirgai
Žvengia spardos ilgai, —

Piestu stojasi, spardo:
Jiem mažai savo gardo, —
Pasagom žemę drasko, —
Uodega žiba tvaska...

Varto baldo akis,
Karmo, kraipo ausis, —
Blankia drimba puta, —
Pučia šnervė pikta...

Pastabos

Žurnalo Saturday Night redakcija sako, kad svarbiausiu klausimu šiuose rinkimuose yra taikos klausimas.

Susimildami, sako redakcija, balsuodami žiūrėkite, kad jūsų balsas tektų tokiam kandidatui, kuris stovi už taiką.

Su Saturday Night žurnalo redakcija pilnai sutinku.

Galima kalbėti apie viską, projektuoti viską, kol pasaulyje taika.

Jeigu kiltų karas, visi planai, visi projektai sugriūtų.

Nei viename diėsniam mieste nebūtų saugu būti.

Tarpkontinentinės raketos pasiektų visur, kur tu negyventum.

Tad susimildami nebalsuokit už tuos, kurie kursto karą.

Kiek galima spėti iš Toronto spaudoj pasirodžiusių Dr. Ancevičiaus laišku, tai jis stovi prieš Rytų-Vakarų sugyvenimą.

Na, jeigu prieš sugyvenimą, tai už ką tuomet? Už karą.

Nežiūrint to, kad jis lietuvis, aš už jį nebalsuočiau.

Savo distrikte aš balsuočiau už CCF kandidatą, bet už Ancevičių nebalsuočiau.

Jis prieš sugyvenimą, už karą.

Darbo ministras Starr sako, kad bedarbiai pranyks birželio mėnesį. Ar jie pranyks, ar ne, tai dar klausimas.

Bet jei ir pranyktų, tai vistiek pervėlai.

Reikia atsiminti, kad lapkričio pabaigoj prasidės nedarbas ir vėl.

Reiškia, kad daug kam teks padirbti tiktai pusę metų ar dar mažiau.

Tai nelabai džiuginantis dalykas.

Ponas Starr, kaip žinia, yra iš ukrainiečių tėvų kilęs.

Na, ar gi jis padarė ką nors dėl ukrainiečių? Nieko.

Ponas Starr nieku nesiskiria nuo Diefenbakerio ir kitų.

Tas aiškiai rodo, kad politikoj tautybė nieko nereiskia.

Diefenbakeris ir Pearsonas yra abudu kanadiečiai. Na, ir kaip gi jie sugyvena?

Užtenka pasiklausti jų kalbų vienas prieš kitą, kad pamatytum kokie jie "draugai" ir tautiečiai.

Taigi, balsuojant svarbu žiūrėti į žmogų, į jo progra-

Tarybinė psichologė Ada Katovskaja paruošė ir Laitovskaja pratina šunį prideduonies maskos. Jis ruošiamas erdvės kelionėms.

Ką Kiti Rašo

Liaudininkai ir komunistai

Vytautas Meškauskas prisimena "Naujienose" tuos laikus, kada sugriuvo Smetonos diktatūra ir kūrėsi liaudies valdžia. Jis įrodinėja visą eilę liaudininkų vadų, kurie sveikino naują valdžią, nesigailėjo jai "poklonų".

Birželio 21, 1940 metais, prezidentą Justą Paleckį sveikino "Lietuvos liaudininkų vardu advokatas Z. Toliusis ir L. Šmulkštys (Lietuvos Žinios, N. 139)".

Meškauskas priduria: "Juk tai padaryta laisva valia, niekam neverčiant".

Liaudininkų Jaunimo Sąjungos sekretorius L. Kižėnaitis kalbėjo per radiją:

"Dėka mūsų šalies geriausio draugo ir sąjungininko Sovietų Sąjungos ir jos kariškos kariuomenės truko geležiniai pančiai ir mes tapome laisvi".

Kitas liaudininkų lyderis, A. Antanaitis, rašė "Laisvojoj Minty" apie "džiaugsmo dieną Kaune". Prielankiai kalbėjo ir J. Pajaujįs.

Tūli ir liaudininkai pastoviai laikėsi savo nusistatymo. Jie matyti rimtai apsigalvojo žengdami kairyn. Lietuvoje jie bendrai sutapo su darbininkų judėjimu. Bet nemažai liaudininkų lyderių buvo tik prisiplakėliai, veidmainiai. Dabar jie lošia ak-

mą, o ne į tautybę.

J. Y.

robotų rolę JAV ir Kanadoje.

Kalbėdamas apie anų laikų (1940 metų) buržuazijos demokratiją, Meškauskas pripažįsta, kad jai nesisekė, kad ji buvo tikrai silpna, ir kad mažai kas buvo už ją pasiryžę padėti savo galva.

Girdi, reikėjo šimtmečio darbo, kad tokia demokratija (Krupavičiaus, Šleževičiaus, Griniaus) pražydytų.

Lietuvių tauta ir jos ryžtingiausieji sūnūs ir dukros pastūmė į šalį tas beprincipes koalicijas ir nuėjo savais keliais.

— Vilnis.

Lenkijos valstybei Tūkstantis metų

Lenkijos Liaudies Respublikos parlamentas vienbalsiai priėmė rezoliuciją, skelbiant, kad 1960 metais sukaks tūkstantis metų, kai susiorganizavo lenkų valstybė.

Lenkų tauta jau dabar pradėjo ruoštis, kad toji sukaktis būtų gražiai, reikšmingai atžymėta.

Įdomu tai, kad tada Lenkijos vakarinės sienos (rubežiai) buvo kaip tik tokios, kokios yra šiandien. Lenkija prieš tūkstantį metų turėjo didelį pajūrį, kaip šiandien turi. Bet ilgainiui, dėl valdovų neapžvalgumo, vokiečiai pasigrobė pamarį ir užėmė daug svarbių vakarinių centrų. Užgrobė, jie vietos gyventojus lenkus suvokietino, nutautino. Tik po

Antrojo pasaulinio karo, tik Tarybų Sąjungos dėka, Lenkija atgavo tai, kas iš jos kadaise buvo išplėsta.

Ne tik senosios Lenkijos valdovai buvo žabali; tą patį galima būtų pasakyti ir apie Lietuvos kai kuriuos valdovus-kunigaikščius, ypač apie Vytautą.

Juk Vytauto viešpatavimo metu buvo galima Lietuvai Klaipėdą iš vokiečių atimti, bet neatsiėmė; tik socialistinė Lietuva atitaisė senovės valdovų klaidą, prijungdama Klaipėdos kraštą prie Lietuvos visiems laikams.

Taip, akli buvo Lenkijos valdovai, mažai daugiau matė ir senovės Lietuvos valdovai. Jie vis veržėsi į rytus, vis siekėsi pagrobti daugiau žemių iš baltarusių, iš ukrainiečių, iš rusų. Jei jie būtų koncentravę tautos jėgas kovai už atsiėmimą savo žemių iš vokiečių, tai abidvi tautos — lenkų ir lietuvių — būtų daugiau laimėjusios, būtų labiau suklestėjusios.

Reikšminga lenkų tautai bus ši 1,000 metų sukaktis. Lenkija, atsistojusi į socialistinį kelią, daro progresą per vienerius metus, kokį kadaise darydavo per pusšimtį ar šimtą metų.

— Laisvė.

Prestyžas ir \$360 milijonų

Amerikinė aliejaus kompanija turi sudėjus Sumatra saloje, Indonezijoje, apie \$250,000,000. Amerikinė gumos kompanija taipgi turi ten apie \$110,000,000.

Verta pastebėti, jog kada indonezai ginė laukan Olandijos koloninį režimą, amerikiniai interesai tam nesipriešino ir dar akstino tai, manydami, kad jiems bus platesnė dirva naudotis gausiais Indonezijos gamtiniais turtais.

Įsikūrus Indonezijos respublikai ir jos valdžiai kairyn pakrypus, tie interesai tačiau pasijuto nepatenkinti. Jau kelintu kartu Indonezijoje pasikartoja sukilimas prieš valdžią ir vis pradžia yra Sumatra saloje, kur yra JAV aliejaus ir gumos interesai susikraustę.

Indonezai dėlto ima prastai žiūrėti į amerikines kompanijas. AP pranešimas iš Jakarta, Indonezijos sostinės, sako:

"JAV prestižas oficialiuose Indonezijos rateliuose yra žemiausiai nukritęs iš daugelio metų.

"Vargiai bepraecina diena, kad kuris nors valdžios pareigūnas viešai ar privačiai nepasmerktų JAV politikos Indonezijoje".

Matyti tie \$360 milijonų Indonezijoje puldo JAV prestižą. Turint omenyje tai, kad JAV interesai ir diplomatai padėjo nuversti Guatemalos liaudies valdžią, ir kad veikiama kitur prieš

ŠYPSENOS

Nepriklauso unijai

"Kodėl gi aš turėčiau visuomet eiti gulti nustatytu laiku?" klausia vaikas motiną. "Aš juk nepriklausau jokiai unijai".

Laimė, kad...

"Mačiau buvai susitikęs su Jurgiu Andersonu", tarė prabaščius kamendoriui. "Ar neklausėi, kodėl jis nebesilanko bažnyčion?"

"Klausiau. Sakė, kad jis gražiai sugyvenęs su žmona, su kaimynais, negirtuokliaujas. Girdi, nematęs reikalo lankytis bažnyčion".

"Laimė, kad ne visi tokie", atšovė prabaščius. "Visos bažnyčios būtų tuščios, o kunigams reiktų gyventi iš pašalpos."

Kuris svarbesnis

"Kuris dangaus kūnas svarbesnis, saulė ar mėnulis?" sykį paklausė mokytoja vaikus.

"Mėnulis", atsakė vienas vaikas.

"Ir kodėl tu taip manai?"

"Todėl, kad mėnulis šviečia naktį, kuomet tamsu, o saulė šviečia dieną".

liaudies valdžias, nesunku priieiti išvados, jog ir Indonezijoje JAV interesai veikia prieš liaudies valdžią. Juo labiau dėlto, kad sukilimai prasideda kur yra sudėti tie \$360 milijonų.

— Vilnis

HAVANA. — Stebėtojai daro išvadą, kad Kubos diktatorius Batista išsiuntė užsienin savo šeimą. Matote, jeigu tektų bėgti, tai vienam daug lengviau, negu su šeima.

Pabėgę užsienin marijonų ordino galva J. I. Lazaga, taipgi dienraščio Diaro Nacional redaktorius Riviero.

Žurnalo Liberty pripažinta geriausia dainininke ant Kanados televizijos. Tai Joyce (tariasi Džois) Sullivan.

Hovardas Fastas — Revizionizmo Psalmininkas

N. GRIBACIOVAS

(Taša)

Pirmą kartą žmonijos istorijoje komunistai, sudėdami negirdėtas aukas, ėmėsi vadovauti liaudies judėjimui kovoje prieš senojo pasaulio šlykštumą, nežmoniškumą ir veidmainiškumą, įgyvendino žmonių ir nacijų lygybę, įprasmino darbą, įjungė mases į istorinę kūrybą, gražino gyvenimą prisilėgtoms ir užkankintoms tautybėms, iškėlė virš planetos taikos šūkį, atvėrė duris į kosmines erdves, savo pavyzdžiu ir nesavanaudiška pagalba padėjo ir padeda milijonams žmonių atsikratyti praeitų kolonializmo. Šiame darbe komunistų partijai ir tarybinei liaudžiai trukdė ne tik persigandusio kapitalistinio pasaulio patrankos ir durtuvai, ne tik diversantai ir šnipai — trukdė ir saldiabalsiai persimetėliai, ir išnešiotojai mirtinių nuodų su mūsų giminės nutupėtomis „objektyvumo“, „kūrybos laisvės“ etiketėmis, suprantant tą laisvę, kaip laisvę knibinėti pūlingas savo opas, ir spiaudyti į liaudies reikalus bei lūkesčius; trukdė ir skurdeivos moralistai, ir užkietėję šventeivos, moką žmonių nuo savo viščių laktų. Net gyvulių globos draugijų ledi ir rankdarbių ratelių damos yra mėginusios taisyti komunizmą pagal šuniukų interesus ir servetėlių raštus. Dabar prieš gigantiškai išaugusį socializmo pasaulį sušmėkštavo Hovardas Fastas su biblijos citatomis ir sugniaužtais kumštelėje to pasaulio perdirbimo ir ištaisymo receptais. Persigandęs miesčionis mėgina būti teisėju ir kaltina: „jūs pridarėte klaidų!“; „pats sau marksistas“ klas-toja istoriją, lipdo marksizmą į evangelijas ir, painiodamas ekonominio vystymosi dėsnius su mišiomis ir mišparais, moko: „Iš kur atsirado Izraelio pranašų knygos, Jėzaus Kristaus pamokslas, jeigu ne iš engiamųjų žmonių lūpų?.. ir argi ne tas etinis turinys sudarė pagrindą pirmajai revoliucinei ideologijai kovoje prieš feodalizmą?“ Jis norėtų atgalia data pakeisti Žiemos rūmų šturmą religinė procesija, „Auroros“ salves — verksmingu pamokslu apie bučiavimosi su laisvės priešais naudingumą. Perfrazuojant vieną šmaikštų išsireiškimą šiuo atveju galima būtų pasakyti: „Tai revizionizmo seilėtekis“.

Beje, o kurgi Hovardas

Fastas surado moralę? Amerikinėje Demokratijoje, kurią jis rašo didžiaja raide. Tai jau tikrai, kaip toje parlarėje: „Skęstantis ir užskustuvo griebiasi“. Juk nuo tos moralės, kurią Hovardas Fastas nori padaryti pavyzdžiu visai žmonijai, — anksčiau už jį tai darė misteris Dalesas, visose kryžkelėse gyręs „amerikinį gyvenimo būdą“, o dabar, pagautas meluojant, prikando liežuvį, — šiandien visame pasaulyje pradeda kaip nuo ugnies bėgti seni ir jauni todėl, kad ji reiškia: karo ir ginklavimosi varžybų isteriją, atomines avantiūras ir vandelinis pasiskraidymus viršum prancūzų ir anglų galvų. Europos savižudybę raketodromų pavidalu, naują kolonializmą ir seną rasizmą su Litl-Roku ir Linčo teismais, didžiausią pasaulyje nusikaltimų statistiką, patologinius ir jaunimą tvirkinančius filmus, naują vargdienų bangą su nauju nedarbo potvyniu, švietimo smukimą ir t.t. ir t.t. Tai ir yra patys aštriausios, akivaizdžiausios ir visuotiniai šiuolaikinės amerikinės „moralės“ pasireiškimai, kuriuos pažymi viso pasaulio spauda, kurių negalima paslėpti nei už Linkolno tradicijų, nei už Džefersono demokratizmo. Tačiau, tapęs „tolregiu“, Hovardas Fastas nemato tų arti jo esančių faktų, sugrįžęs kaip sūnus paklydėlis į kapitalizmo glėbį, trokšta tapti šventesniu už popiežių ir giria amerikoniškumą net už tai, kad suspausta širdimi jį kritikuoja net tokie labai patyrę, daug žiną ir žmonių akyse daug svaresni amerikiečiai, kaip, pavyzdžiui, misteris Herstas.

Ir keistas dalykas: Hovardas Fastas tvirtina, kad jis „praregėjo“, o faktai rodo, kad jo abi akys apsitraukė valkiūm. Tai yra skaudus pamoka: nereikia lįsti į pasaulinę politiką, jei esi špitolninko intelekto ir mąstysenos.

Nuėmus nuo Fasto atgalavimų vieną po kito melo ir nemokšiško klodus, aiškėn iškyla įdomūs triukai. Su begaliniu įniršiu jis koneveikia Tarybų Sąjungos Komunistų partiją už tai, kad savo metu Berija ir jo kreatūra susidorėjo su daugeliu nekaltų žmonių. Ar taip buvo? Buvo. Betgi Komunistų partija visa tai išaiškino, viešai paskelbė ir, ką reikėjo, kas galima buvo ištaisyti, ištaisė. Vienas iš-

mintingas bankininkas yra pasakęs, kad prisipažinti net tragišką klaidą — reiškia žengti žingsnį į jos ištaisymą, o ištaisyti ją — reiškia padaryti aukštos moralės aktą. Rašytojas Hovardas Fastas gėrio ir blogio dialektikoje yra mažiau išprusęs ir stovi žemiau už tą bankininką: neapsisunkindamas apmąstymais ir tyrinėjimais, jis atsistojo teatrališkoje prokuroro pozoje ir ėmė svaidyti nuvalkiotus žodžius senos klaidos pėdsakais, aplenkdamas jos ištaisymą.

Pažymėtina dar ir tai, kad stovėdamas prokuroro ir užjautėjo pozoje, Hovardas Fastas neparodo nei tikro teisingumo, nei tikro užjautimo: atkakliai, straipsnyje po straipsnio, jis apverčia tik vienos tautybės nekaltai nukentėjusius tarybinius piliečius. Kodėl? Argi vienu žmonių kraujas, o kitų vandenėlis? O kaipgi su krikščioniškąja brolybe, kurią skelbia tas pats Hovardas Fastas?

Šio klausimo paaiškinimo galima paieškoti Hovardo Fasto pasisakyme, kuris pasirodė, praėjus keletui mėnesių po ir perialistų agresijos prieš Egiptą. Štai ką rašė Hovardas Fastas 1957 metų kovo mėnesį: „1956 metų lapkričio mėnesį ministras pirmininkas Bulgarnas pasiuntė Anglijai, Prancūzijai ir Izraeliui notas. Notos Anglijai ir Prancūzijai buvo išmintingos ir parašytos priimtinu tonu; nota Izraeliui buvo parašyta kaip ultimatumas, griežta ir užgauliu tonu. Kadangi Izraelis buvo mažiausiai kaltas iš visų trijų ir tik jis vienas veikė betarpio nacionalinio saugumo sumetimais, neslepiamas šališkumas buvo akivaizdus ir reikšmingas“.

Štai dabar viskas aišku! Estetinė ir politinė Hovardo Fasto būtybė pasipiktino notos Izraeliui griežtumu, bet nepasipiktino tuo, kad Izraelis pirmasis pradėjo agresiją, pirmasis pradėjo masines žudynes; Hovardas Fastas gailisi Ben-Huriono, bet neranda nė vieno žodžio pagailėti užmuštų, gyvų sudegusių, žuvusių Port-Saido griuvėsiuose moterų, senelių ir vaikų; Hovardas Fastas mano, kad egiptiečių kraujas ir kančios tomis baisiomis dienomis pateisintini Izraelio „nacionaliniu saugumu“, o Tarybų Sąjungos veiksmai, nutraukę kraujo praliejimą, yra „amoralūs“ todėl, kad karą pradėjusios Izraelio vyriausybės nereikėjo tramdyti, o gražiai paglostyti; ir dar Hovardas Fastas mano, kad anglai ir prancūzai tikriausiai niekšai, o Izraelis — geresnis... (Bus daugiau)

Minime Dviejų Metų Liūdna Sukaktį
Nuo Mirties Mūsų Gero Draugo

Vinco Paukščio

Mirusio balandžio 2 d., 1956 m.

Vinco Paukščio kilnūs darbai, malonus draugiškumas ir jo gyvenimo gražūs pėdsakai palikę ne tik tarp jį pažinojusių, bet ir bendrai visuomenėje.

Su gailėsčiu ir liūdėsiu širdyse minime mūsų didžiai gerbiamą ir mus gerbusį draugą Vinčą.

Velionies V. Paukščio
Draugai ir Draugės
Miami Beach, Florida

Alkanųjų Trisdešimtųjų Pamoka -- Organizacija

George Harris

Federalis darbo ministras Michael Starr viename rinkiminiame mitinge torių valdžios kritikams atsakė sekančiais žodžiais:

„Norėčiau priminti nelaimingiemis rėksniams, kad 1930 metų depresijos metu bedarbių eilėse buvo 20 procentų visų dirbančių. Kitais žodžiais, 11.2 procento daugiau, negu dabar“.

Ponas Starr naudojasi Dominionijos Statistikų Biuro duomenimis, kurie sako, kad bedarbių skaičius yra 520,000. Gi National Employment Service raportavo, kad 850,033 ieško darbo.

Rasi yra arti milijono kanadiečių, kurie ieško darbo. Taigi, netoli 20 procentų dirbančiųjų jėgos.

Vienas milijonas ieškančių darbo reiškia, imant konservatyviškai, tris milijonus vyrų, moterų ir vaikų tiesioginių aukų šio ekonominio susmukimo.

Ramus pono Starr atsiėmimas primena tą seną užkietėjusį torį, geležinio bato Bennettą alkanaisiais 1930 metais. Torių žodžiai šiandien gali būti skirtingi, bet gyvulio būdas tās pats.

Vienintelė patenkinanti faktinė torių propozicija šioje rinkimų kampanijoje yra jų tvirtinimas, kad negalima juos kaltinti už ekonominį smukimą. Tas nors dalinai tiesa tuo supratimu, kad krizį paruosė liberalų administracijos politika nuo pabaigos antrojo pasaulinio karo.

Tačiau, nuo pat birželio

1957 metų, Diefenbakeris ėjo, visais svarbiaisiais atžvilgiais, tuo pačiu pavojingu keliu, kuriuo ėjo St. Laurent.

Ši St. Laurento-Diefenbakerio linija nustelbė Kanados industrijos vystymąsi, palaikydama išvežamąsias industrijas vietoj darbus sukuriančių gamybos industrijų, ir pririšdama importo eksporto prekybą prie Jungtinių Valstijų rinkos, ko pasekoje labai nukentėjo Kanados fermeriai ir industrialiniai darbininkai.

Apsitepę ta pačia smala, toriai ir liberalai dabar išėjo į rinkimų areną klastingai kovai. Kanados žmonės turėtų abiejuos atmesti.

Ištikro, profsąjungų ir darbo judėjimas turėtų daryti viską, kad neprileidus torių ar liberalų pergales. Tame glūdi geriausia viltis progresui ir veikimui, kad išspręstus milijono bedarbių problemą.

Sunkieji Trisdešimtieji

Daugelis atsimenate 1930-tuosius, kuomet Bennetto mašina viešpatavo. Kiekviena maža nuolaida bedarbiams pareikalavo didelės kovos, o kiekvienas dirbęs darbininkas jautė didelę bedarbių armiją, įvartytą į desperaciją alkio, šalčio ir benamystės.

Reikia pasakyti, kad profsąjunginis judėjimas 1930-taisiais, išskyrus Darbininkų Vienybės Lygą, nepasitiko tinkamai savo atsakomybės bedarbiams darbinin-

kams ir savo nariams.

Tie, kurie per praėjusius "gerlaikio" metus atsakė į kiekvieną problemą su raudonu baubu ir antikomunizmu, turėtų gerai atsiminti, kad, su mažomis išimtimis, komunistai darbininkai pakuoko savo laiką ir energiją organizavimui bedarbių, vadovavimui kovos visuose frontuose prieš alkį ir skurdą.

Reikia atiduoti kreditą tų dienų organizuoties bedarbiams. Bosams buvo sunku gauti skebų bedarbių eilėse. Darbininkų solidarumas buvo pamatinė pamoka tais didžiųjų kovų metais.

Darbininkų Spauda

Nebuvo geresnio čempijono darbininkų solidarumo, didesnio rėmėjo darbininkų reikalų ir bedarbių kovų, kaip darbininkų spauda, ypačingai Workeris, vėliau Clarion, Canadian Tribune tęsia tą didžią ir garbingą istoriją kaip alkanųjų trisdešimtųjų darbininkų spaudos sekėjas.

Profesjonų ir darbininkų judėjimas šiandien yra nepalyginamai geresnį padėtyj atlikti savo pareigas visai darbo klasei. Vedimas kovos prieš nedarbą yra svarbiausia pareiga, kaip ir apsisaugojimas nuo nuolatinių didžiojo biznio pastangų "naudoti" bedarbius prieš dirbančius darbininkus ir jų unijas.

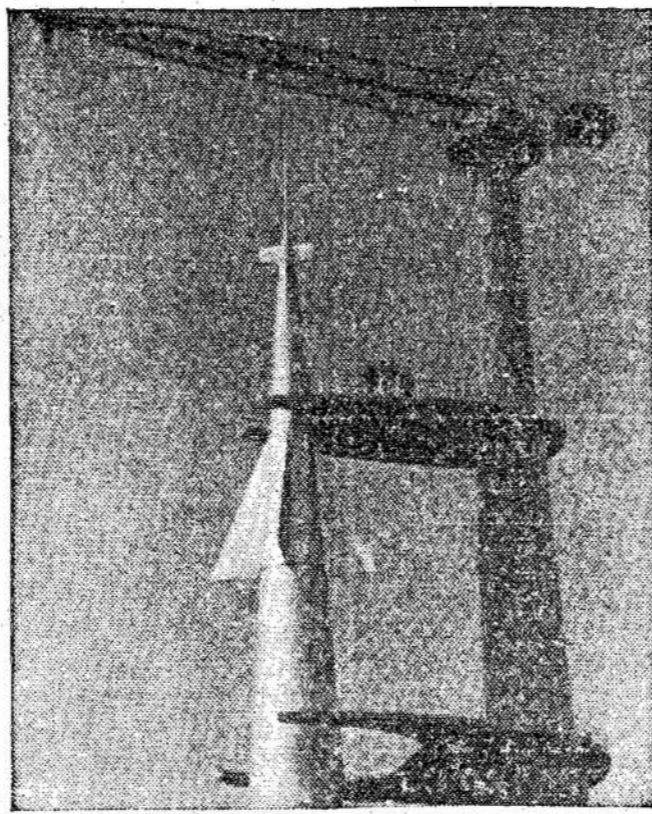
Reikalavimai, kad vyriausybė imtųsi veikimo išrišimui krizio, keliami visose profesjonų judėjimo šakose, yra tinkami ir reikalingi. Tačiau reikia tikėtis, kad galingas profesjonų judėjimas eis dar toliau, kaip įteikimas reikalavimų.

Reikia duoti visokią galimą pagalbą bedarbiams organizuoti ir išsireikšti už savo reikalus. Virš visko, bedarbių organizacija turi būti demonstratyvi — veikianti prieš evikcijas, pasirodanti prieš visokio lygio vyriausybes ir kelianti visuomenės akyse savo problemą.

Žymus skirtumas nuo trisdešimtųjų yra tas faktas, kad daugelis, rasi dauguma, šių dienų bedarbių buvo unijistai visai neseniai. Reikia palaikyti tvirčiausius ryšius tarp unijų ir darbo netekusių narių.

Jeigu profesjonų judėjimas šiandien panaudos pilnai savo pajėgumą kovoje, kad privertus vyriausybes imtis naujos politikos sukūrimui darbų ir tinkamam sutikimui ekonominių bedarbių pareikalavimų laike nedarbo, darbininkai gali žiūrėti į ateitį su pasitikėjimu.

Šiuo metu visų darbo žmonių ir fermerių maksima turi būti bendros pastangos, kad privertus veikti tikslu ncleisti dabartiniam nedar-

Scena iš filmo "Blazing a Trail to the Moon". Tai naujas tarybinis dokumentinis filmas, kuris bus rodomas kartu su "Romeo and Juliet" su Ulanova, Bellevue teatre, pradėdant kovo 31. Nepraleiskite progos pamatyti šiuos du labai gražius ir įdomius filmus.

"Šiaurės Venecijoje"

Praėjusių metų pabaigoje man teko pabuvoti Švedijos sostinėje Stokholme, kur vyko tarybinės grafikos paroda.

Parodą savo salone organizavo meni ir knyga platinanti draugija "Bokkonsum". Su 117 darbų joje dalyvavo trylika tarybinių grafikų, kurių tarpe buvo šios meno srities veteranų Favorskio, Kravčenkos, Gončarovo ir Kibriko kūriniai, o taip pat Bogatkinio, Burgunkerio, Lebedinskio, Ola, Pachomovo, Roiterio, Sijanino, Vetrogonskio ir šių cilučių autorius darbai.

Į Stokholmą su E. Kibriku atvykome parodos atidarymo išvakarėse. Nuoširdžiai ir draugiškai sutikti aero-uoste, nuvažiavome tiesiai į parodą.

Paroda užėmė dvi nedidelės, bet jaukias sales. Jokio mums įprasto skelbimo ar plakato apie parodą prie įėjimo nebuvo, tik viršum durų kaboją mėlyną avėliavėlę su namo numeriu — 42; tai ir buvo ženklas, kad draugijos salone atidaryta paroda. Salono vidus įrengtas nepaprastai kukliai: ant atrauktų drobe sienų dviem eilėmis išdėstyti grafikų darbai; jie neįreminėti, o tik su paspartu (kai kurie ir be jų, tam tikru būdu padėti po geros rūšies stiklu). Dalis darbų netilpusių ant sienų, buvo sudėti į labai paprastą, patogų stendą, pastatytą patalpos viduryje, ir žiūrovai laisvai galėjo sklaidyti jame sudėtus kūrinius. Prie dide-

bui tapti visuotina ir ilga ekonomine depresija.

(Canadian Tribune)

aukšta parodos eksponatų menine verte.

Pagalčiau pasirodė ir kritikų straipsniai. Visų partijų spaudos organai apie parodą atsiliepė palankiai; išsiskyrė tik socialdemokratų laikraščiai. Jų recenzentai bandė įtikinti visuomenę, kad, girdi, nevertėtų važduoti laukų su kombainais, elektrinių statybų, nes tokius kūrinius neįdomu žiūrėti tiems, kurie dirba prie šių statybų, kombainų... Tokiais jų samprotavimais mes nelabai tesistebėjome, supratę, kad ši spauda daug maloniau rašytų apie tai, ko nėra ir negali būti tarybinėje dailėje, t. y. abstrakcionizmo. Man teko išsikalbėti su vienu socialdemokratu, parodos organizatorium. Paklaustas, kodėl, pavyzdžiui, jis neparašė straipsnio savo partijos spaudai, švedas šypsodamasis atsakė: "Jeigu aš paraščiau taip, kaip aš suprantu tarybinės grafikos parodą, tai manęs neleistų vykti į Maskvą, kur numatoma suruošti Švedijos grafikos darbų parodą". Iš to atsakymo mums "šis tas" paaiškėjo apie spaudos laisvę toje šalyje.

Mūsų viešėjimo Stokholme metu veikė daug švedų, taip pat užsienio valstybių dailės parodų, ruošiamų klubuose, salonuose, knygynuose bei salėse, dažniausiai čia demonstruojamas abstraktusis menas. Tose parodose labai nedaug žiūrovų. Stokholme teko taip pat aplankyti Pikaso ir Matiso piešinių parodą. Joje daug portretinio pobūdžio kūrinių, atliktų pieštuku arba plunksna. Nors šių prancūzų meno meistrų vaizdavimo priemonės labai kuklios, bet jų kūriniai palieka gilų įspūdį savo nepakartojamu formos paprastumu.

Idomūs Stokholmo muziejai, kuriuose saugomos įvairių tautų ir laikotarpių pasaulinės vertės meno brangenybės. Stokholme yra garsusis Rembrandto paveikslas "Klaudijaus priesaika", ištisa vadinamųjų Faljumo portretų galerija. Juose gausiai eksponuojami ir Švedijos meno meistrų darbai. Keliuose muziejuose matėme garsiojo Corno tapybos ir grafikos kūrinius, tapytojo Ernesto Josefsono (1951-1906 m.), apie kurį mus lydėję švedų dailininkai pasakė: "Tai mūsų Riepinas", paveikslus.

Švedijoje ir šiuo metu yra nemažai gabių dailininkų, pav., H. Salbergas, savo subtiliuose ofortuose realistiškai traktuojąs gamtą, kiek teatrališkas, bet efektingas grafikas T. Bergmarkas, progresyvūs Švedijos dailininkai — grafikas S. Ehrenas, tapytojas Amelinas. Mus ypatingai sužavėjo

Istorinis muziejus, nors, man atrodo, jam geriau tikėtų "Kostiumo ir buities" muziejaus pavadinimas. Šioje įstaigoje surinkti švedų liaudies vyriškų, moteriškų bei vaikų drabužių, o taip pat buitinių reikmenų pavyzdžiai nuo šešiolikto amžiaus iki mūsų dienų. Šis kultūrinio palikimo muziejus turi didelę vertę ir šių dienų menai bei etnografijai.

Patiko mums ir etnografinis - buities (oro) muziejus — Skansenas. Čia tarsi perkeltas visas švedų kaimas su ištisais namais, gatvėmis. Pastatų vidus įrengtas pagal jų buitinę paskirtį, kai kuriuose iš jų ir dabar dirba amatininkai, rodydami savo meistriskumą ir pardavinėdami turistams savo dirbinius.

Labai jau būtų laikas panašaus pobūdžio muziejų organizuoti ir mūsų respublikoje.

Įdomus vadinamasis "Darbo archyvas", kuriame surinkta daugybė leidinių, įvairi istorinė spausdinta medžiaga, susijusi su Švedijos bei pasaulio proletariato revoliuciniu judėjimu. Čia mums teko matyti V. I. Lenino laišką, rašytą vienam iš Švedijos socialdemokratų partijos vadovų. Archyvo darbuotojai pado v a n o j o mums nuotrauką, vaizduojančią Stokholmo gatvę einantį Leniną ir jį lydintį asmenį.

Stokholmas ne veltui kartais vadinamas "Šiaurės Venecija". Iš tikrųjų, jis išikūręs ant salų, daugybė kanalų, tiltų jungia atskiras miesto dalis bei kvartalus. Mieste daug gražių pastatų: Operos teatras, Dailės akademija, karaliaus rūmai, miesto centre dominuojanti rotušė. Ji pastatyta mūsų laikais, tačiau savo architektūra primena venecišką renesanso pastatą. Salės išpuoštos freskomis, mozaikomis, vertingais paveikslais ir baretjefais; į lubų konstrukcijas įmontuotos medinės detalės, paimtos iš senovės vikingų laivų. Pro išorines pastato dalies kolonadas atsiveria puiki miesto panorama, jūros įlanka, pilna laivų ir uostų įrengimų.

Visos viešnagės metu mes jautėme tarybinės grafikos parodos rengėjų didelį nuoširdumą, norą viską mums parodyti, o dar daugiau — iš mūsų sužinoti apie tarybinės šalies meną bei jo kūrėjus. Mes turėjome nemažą įvairių susitikimų su dailininkais klubuose, parodose, dirbtuvėse, butuose.

Taip nejuočiomis ir prabėgo dešimt dienų Švedijoje.

Vytautas Jurkūnas

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Serga P. Niaura, M. Milienė, P. Bendžaitienė, T. Bannon (Kvietinskaitė). Vieni ligoninėse, kiti gydomi namuose gydytojų priežiūroje. Visiems linkiu greitai pasveikti ir linksmai švęsti velykas.

J. M. Taparaukai (Juodelytė) susilaukė sūnaus. Motina ir naujagimis O.K.

Dukrelių ir sūnaus iniciatyva buvo suruošta J. ir M. Kukleriam staigmena ryšium su 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėm. Banketas atsibuvo Bucharest svetainėje.

Dalyviai ir jubilijantai praleido vakarą gana smagiai.

Panelė Clara Molino, 72 metų amžiaus, važiavo iš Italijos į Montrealą pas vaikina apsigyventi, bet Halifaxe staiga mirė.

Pas ją surado 59,000 dolerių Kanados pinigais.

Gaisras sunaikino dalį St. Agathe sanatorijos, kuri statyta 1919 metais. Buvo jau netinkama ligoninei.

Sakoma, kad dabar priklauso nuo Montrealo. Jei suaukos užtektinai pinigų, tai statys naują. Jei ne, tai ji turės užsidaryti visai.

Montrelo miesto valdyba pranešė, kad turės išlaidi \$145,384,933. Civic Action Lyga smarkiai kritikavo valdybos perdidelį išlaidumą.

bet nieko konkrečiau nepatiekė.

Tarp kitko, Lyga smerkė už tai, kad mokamos didelės algos darbininkams. Tuomi Lyga visai nusimaskavo montrealiečių akyse.

Ledlaužis Iberville pralaužė ledus St. Lawrence upėje iki E. Lapoint. Truko dvi savaites.

Inžinieriai sako, kad jie nežino, kada ledas buvo toks storas, kaip šiemet.

United Boys Club turi 1,000 narių, kurie vakarais mokinasi įvairių amatų. 1957 metais padarė 75,255 įvairius dirbinius.

Montreal Locomotive 1957 metais turėjo pelno \$1,638,000, o 1956 metais \$1,427,000.

Taigi, tuo metu, kada bedarbių skaičius auga, kompanijos pelnas irgi paaugo.

St. Patrick dieną Montreale demonstracijoj dalyvavo 10,000 airių, nors oras buvo nekoks. Žiopsotojų buvo du kart tiek.

Buvo net keturiolika orkestrų. Demonstrantai dainavo airių dainas.

Montrelo Trades and Labor Council ir Montreal Labor Council turėjo bendrą susivienijimo posėdį Carpenter svetainėje. Dalyvavo 300 delegatų, kurie atstovavo 140,000 organizuotų Montrealo darbininkų.

Cloude Jodoin, Kanados Darbininkų Kongreso prez-

dentas, pasveikino delegatus ir pažymėjo, kad pasibaigs nesutikimai tarp organizuotų darbininkų. Visą energiją, sakė jis, panaudosime kovai už pagerinimą darbo žmonių būvio.

Priimta rezoliucija, kurioje reikalaujama, kad miesto valdyba imtųsi žygių aprūpinimui bedarbių darbu ar pašalpa. Taipgi pasiūstas pasveikinimas trims studentams, kurie pikietavo Duplesio raštine.

Dabar šios dvi tarybos sudaro vieną Montreal Labor Council (Tarybą). Firmininku išrinktas Lovis Laberge.

Pradėjo dirbti tiltą iš Verduno į Nun salą. Tiltas kainuos 26 milijonus dolerių.

Ant salos statys daug apartamentų. Susidarys miestelis, kuris prilygs trečdaliui Verduno.

Outremont miestelyje vieną dieną areštavo 151 auto vairuotoją ir nubaudė po \$50 arba 15 dienų kalėjimo už nesilaikymą važiuotės taisyklių.

Policija perspėja, kad bus suimami važiuotojai ir toliau, jei nesilaikys važiuotės taisyklių. Tuomi siekiama sumažinimo nelaimių.

Siaurinio Montrealo policininkai ir ugniagesiai pasirašė sutartį, pagal kurią jų algos pakeliamos nuo \$700 iki \$800 į metus.

Ar žinot už ką balsuoti? Čia paduodu sąrašą kandidatų, už kuriuos turėtumėt balsuoti kovo 31 dieną:

Cartier distrikte, Michael Wazniak, CCF.

Dollard, Viatau St. Jean, CCF.

Hochelaga, Camille Dionne, LPP.

Lafontaine, Hector Rochon, CCF.

Laurier, Guy Anellette, CCF.

Laval, Jaques Champagne, CCF.

Moisanneuve, John H. Bray, CCF.

Mercier, Mrs. Gisele Con-

ture, CCF.

Mount Royal, Harold Awill, CCF.

Notre Dame de Grace, J. Cyril Flanagan, CCF.

Outremont, Gaston Miron, CCF.

Papineau, Jean Riopel, CCF.

St. Ann, Paul F. King, CCF.

St. Antoine Westmont, Amedee Jasmin, CCF.

St. Henri, Paul Emile Jutras, CCF.

St. Jaques, Gaeton Robert, CCF.

St. Lawrence-St. George, Frank Brenton, LPP.

St. Marie, Eugene Dorais, CCF.

Verdun, William Dodge, CCF.

Monika Bendžaitytė (Mrs. Shay), vilasaličių Bendžaičių duktė, su visa savo šeimyna išsikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į London, Ont.

Surinko Montrealietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. S. Kevėžai, Toronto, dėkodami jų gimtadienio ir vedybinės sukakties paminėjimo ruošėjams, pridavė LB paramai \$10.00 aukų, taipgi darbininkų kandidatų rinkimiam vajui paremti \$10.00 aukų.

J. Valūnas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo P. Jokubausko, iš Brantford, Ont., \$3.60 aukų.

St. Griggs, Port Arthur, Ont., užrašė naują prenumeratą Lietuvon ir paaukojo \$2.00.

J. Stanley, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, nuo A. Sabiskio \$2.00 ir nuo vieno 50 c. aukų.

J. Tunyla, Scotland, puikiai pasidarbavo dėl Liaudies Balsu ir prisiuntė nuo Škotijos ir Anglijos lietuvių už LB pranumeratas ir aukų \$82.00.

K. Baltuška, Hespeler, Ont., lankėsi LB raštinėje, atsinaujino sau ir broliui Argentinon pranumeratas ir paaukojo \$15.00.

A. Petraitis, Toronto, pakeisdamas adresą paaukojo \$1.00.

Cipr. Creeness, New Westminster, B. C., užprenumeravo LB Lietuvon.

Br. Janauskienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą Lietuvon.

T. Rimdžius, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą užrašė naują LB prenumeratą Lietuvon.

A. Vitkauskas, Toronto, dėkodamas lankytojams ir atjautusiems jį ligoje, paaukojo LB paramai \$2.00.

J. K., Toronto, pridavė naują prenumeratą.

L. Svirplys, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

A. Pažerienė, Toronto ir V. Bulzgy, Weston, Ont., atnaujino pranumeratas savo giminėms Lietuvoj.

J. K. Terza, Petersburg, Mich., atsinaujino sau ir Lietuvon pranumeratas ir paaukojo \$1.00.

Hamiltonietis prisiuntė \$2 aukų.

J. K. Alvinai, San Francisco, Cal., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno 50 c. aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: C. Rimau \$5.00 ir A. Šlapelis \$1.00.

K. Karlan, Maspeth, N. Y., prisiuntė naują prenumeratą ir 50 c. aukų.

M. Valionienė, St. Lauderdale, Fla., prisiuntė nuo Miami lietuvių viešą paminėjimą velionies V. Paukščio su gražia parama Liaudies Balsui.

M. Paulauskas, Aurora, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo jau nekuriš laikas sergančio Fr. Damiavičiaus \$1.00 aukų.

L. Kisielis, Montreal, prisiuntė viešą užuojautą velionies M. Motuzos artimiesiems su gražia parama dėl LB nuo KLLD Montrealo kuopos.

Patys atsinaujindami pranumeratas, paaukojo:

Fr. Yoncis, Fernie, B. C., \$4.00;

J. Adomonis, Verdun, Que., \$1.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

REIKALAUJA BAIGT KARĄ ALŽIRIJOJE

PARYZIUS. — Aštuoniolika universitetų profesorių įteikė Gaillardo vyriausybei reikalavimą, kad sulaukėtų skerdynes Alžirijoje ir pripažintų tam kraštui nepriklausomybę.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausia STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligy, Akušerijos ir Venerinių Ligy

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrelo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

LDD Kuopų Parengimas

ROCHESTER, N. Y. — Kovo 8 dieną buvo Lietuvių Darbininkų Draugijos parengimas, moterų ir vyrų kuopų, paminėjimui moterų tarptautinės dienos.

Moterų kuopos pirm. L. Bekis trumpai atžymėjo reikšmę tarptautinės moterų dienos ir pridūrė, kad šiame parengime atsisaukimų nebus. Po to buvo užkandžiai ir asmeniniai pasikalbėjimai.

B. Černiauskas buvo atsi-nešęs tik ką gautą iš Lietu-vos žemėlapi. Žemėlapis tik su lietuviškais pavadinimais. Sakė, kad jo brolio vaikai prisuntė iš Kauno oro paštu. Žemėlapi studijavo visą vakarą, aiškindami kas iš kur paeina.

Rašančiam pridavė vyrų kuopos rengimo komisija vardus vyrų iš kalno susidė-jusių nupirkimui gėrimų mi-nimam vakarui. Dėjo po \$1.

P. Malinauskas, G. Mockevi-čius, J. Sabeika, Černiaus-kas, Gričius, J. Stančikas, J. Totoris, J. Severinas, R. Ba-rauskas, J. Valtas ir P. Ce-reška.

Moterys yra aukavusios maistu, kaip tortais ir dar-žovėmis. Taipgi jos paruošė maistą. Tikiu draugės mote-ry sparašys vardus dirbusių ir aukavusių.

Jokūbo Sūnus

Žmonėms Įsipyko Veiksnių Melai

SAO PAULO, Brazilija. — Čia miesto savivaldybės te-atre veiksniai surengė 16 va-sario minėjimą, sukviėdami lietuvius, estus, latvius ir ki-tus, kuriuos tik pajėgė pri-traukti. Na, ir vienas po ki-to kalbėtojai verkšleno dėl tos "nepriklausomybės".

Kaip susirinkusieji priėmė tuos verksmus, rodo atsilie-pimai publikoj. Pavyzdžiui: "Gana tuščių plepalų", "Lys-

kit j su... su savo melagys-tėmis". "Baikite greičiau, no-rime išgirsti dainas".

Be pabaltiečių, susirinki-mė buvo lenkai, vengrai, uk-rainiečiai, jugoslavai, alba-nai, rumunai, bulgarai ir ki-ti.

A. St-s

Paieškojimai

Paieškau Viktorą Adaške-vičių, s. Povilo: Ireną ir Anelę Adaškevičiūtes, d. Viktoro. Laike vokiečių e-vakuacijos jie išvykę iš Ky-bartų miesto ir dabar gyve-ną kur nors Kanadoje.

Prašau atsilipti ar ži-nančius jų adresus praneš-ti:

Vincas Adaškevičius
Kybartai
Montvilos g. 5
Lithuania, USSR

Paieškau seserį Nastaziją Parulienę, d. Mato, pirmiau gyvenusią ar gyvenančią Worcester, Mass., JAV.

Pašau atsilipti ar žinan-tieji jos adresą pranešti:
Mag. Bukevičienė
Jungėnų km., Kalvarijos r.,
Lithuania, USSR

Paieškau savo tetą, Onu-tę Gedaudienę-Juodiškaitę, d. Petro. Prašau atsilipti ar žinantieji jos adresą praneš-ti:

Stanislava Juodeškaitė
Kulokų km., Liudvinavo pšt.,
Kapsuko rajonas
Lithuania, USSR

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pa-siūdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

L.E. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS res-publikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siun-tinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nu-statytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiusį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DĖMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrin-sime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nuro-dysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pa-siūsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius To-ronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — L.E. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: L.E. 3-7551

V. SIRIJOŠ GIRA

BUENOS AIRES

Romanas

(Tąsa)

Aš taip pat surandu tuščią suoliuką ir atsisėdu. Už kelių žingsnių dešrelininkas pardavinėja savo prekes. Karštą dešrelę, bandelę ir truputis garsvyčių. Mano žiaunos ima judėti, ir aš jau noriu bėgti namo pasiimti pinigų, tačiau pagalvoju, kad Kapitonas, tur būt, užmokės už mano vakarienę "Automate", o aš, grįžęs namo, jau atsiskaitysiu. Nespėju net apsiprastį su vieta, kai prie manęs prisėda mergaitė. Gal mano metų, liekina, gana aukšta, kukliu pavasariniu apsiaustu. Iš po beretės išsimašą kuokštas šviesutėlių plaukų.

— Neuzimta? — klausia ji, jau atsisėdusi.

— Prašau, — tariau.

Mergina žvilgčioja į mane, man aišku, kad ji gatvinė. Aš nekreipiū į ją jokio dėmesio: su tokiom nėra ko nė prasidėti, nors mergaitė ir graži. Ypač gražios jos didelės, pilkos akys, žvelgiančios liūdnam ir kartu truputį vylingai. Bet kas iš to, neturiu jokio noro visą gyvenimą lakstyti pas daktarus ir vaikščioti su išpuvusia nosimi, kaip dėdė Feliksas, tėvo brolis. Prieš dvejus metus jis nusišovė.

— Gal žinote, kiek valandų? — klausia mergina.

— Nežinau, — šturkstokai atsaunu.

Valandėlę tylime.

— Pavaišinkite mane dešrelėmis, — prabyla pagaliau mergaitė. — Priešais baras. Labai skanu dešrelės su alumi.

— Žinau, — tariau. — Aš ir pats mielai kstelėčiau.

Mergaitė trūktelia pečiais.

— Toks neturtingas? — sako ji. — Nepanašus.

Nėgi aš jai pasakosiu apie save?

— O kas tau, mergaitė, rūpi? — tariau jau visai pikta. — Nieko tu iš manęs nepesi. Net laiko negaišink.

— Žiūrėk, koks piktas, — sako mergina. — Man nieko iš tavęs ir nereikia. Tik nemanyk, kad tu geresnis už kitus.

Mergina atsistoja, ir man pasidaro gaila, kad aš ją įžeidžiau.

— Nieko blogo aš nepasakiau, — tariau jau nuolaidesniu balsu. Mergina nieko neatsako, eina prie dešrelininko, nusiperka garuojančią dešrelę ir nuskuba bulvaru tolyn.

— Ei, vyruti, — šūktelia man dešrelininkas, — pasiimk savo porciją.

Aš labai nustembu ir einu prie jo.

— Kokią porciją? — klausiu.

— Ledų aš neparduodu, pats matai, — sako dešrelininkas, — o kas tau priklauso — pasiimk.

Jis bruka man į rankas sultingą dešrelę su bulkute ir abejingai uždaro žvilgančią metalinę dėžę, iš kurios veržiasi garai. Imu kramsnoti, ir tik dabar jaučiu, kaip aš iš tiesų išalkęs!

— Ta jauna mergaitė sumokėjo? — klausiu, maknodamas dešrelę į garsvyčias.

— Ar jau nežinai? O gal manei, kad šį vakarą dykai dalinama?

Prieina naujas klientas, ir aš pasitraukiu nuo pardavėjo. Kiek laiko dar pavaikščioju bulvaru, paskui vėl pasukiu prie Nemuno. "O kaipgi su Ole", — dingtelia man staigi mintis; man truputį gėda, kad aš visą laiką nęščiau tik apie save ir nepagalvoju, kas gi bus su ja. Ar įmanoma jai bus likti virtuvėje? Juk Rudis visą laiką prisimins, kad jinai matė, kaip jis kėpstelėjo aukštiekninkas!

Nemuno vanduo vis kyla, Kęstučio gatvėje budi valtytis, nuo Raudondvario ar Zapyškio ataidi dunkėjimai: tur būt, sprogdinami ledų sangrūdžiai.

Taip ima artėti ir vidurnaktis. Gatvėse knibždėte knibžda merginų. Manęs jos nekluduoja, tik kuri nors pradedančioji kartais šyptelia ir nueina savais keliais. Užtat jei pasitaiko senesnis, ypač geriau apsirengęs, nė viena tu mergaičių nepraeis jo neuzkabinusi. Lėčiausia žingine praslenka vežik a s, snausdamas savo sėdynėje; užtenka tačiau pasirodyti gatvėje įkaušusiam praeiviui, ir vežikas pabunda, ima jį raginti sėsti į ratus.

Į "Automatą" aš pasiryžtu nueiti tuoj po vidunakčio: lauke smarkiai atvėso, geriau jau prasitirnsiu kaip nors iki pirmos valandos šiltose patalpose, negu šalsiu gatvėje. Prie pat restorano mane užkabina įkaušęs jaunalietuvis, uniformotas, su akselbantais. "Tu ne žydas?"

Ir, nelaukdamas mano atsakymo, mostelia ranka ir šūktelia: "Tavo laimė, kad tu ne žydas. O jei tu lietuvius, pasakyk, kur mano namai?"

Nors aš lietuvius, aš nežinau, kur jo namai. Nežino to ir vežikas, sustabdęs ratus prie jaunalietuviu. "Kam jums namai, ponas, aš jus

nuvešiu į tokius namus, kur lankosi pats kariuomenės vadas".

"Automate" tvanku ir malonu. Didžiulis propeleris, besisukąs palubėje, kelia tokį triukšmą, kad žmonės, sėdį prie staliukų, ne visada girdi vienas kitą. Po arą sklaidosi ne tik melsvi debesys, bet ir bespalvis tvaikas, kurio nenupasakosi jokiais žodžiais. Alus, konjakas, išsikvėpinusios moterys, garuojanti kava, mėsos kepsniai, — visa tai susilieja į vieną mišinį ir veikia neįprastą uoslę. Tačiau pakanka pabūti restorane keletą minučių, kai nosis įjungsta į kvapus, ir nieko jau nebesuodi.

Aš pereinu per visas sales ir niekur nematau Kapitono. Vadinasi, dar neatėjo. Pagaliau dar ir ne laikas. O gal Kapitonas neateis iš viso?

Aš, žinoma, truputį susilau ir galiu drožti vėl į gatvę. Einant man tarp staliukų, kažkas mane timpltelia už rankovės. Žvilg teliu, kas mane užkabino. Moteris. Manau, kad tai per apsirikiimą, einu pro šalį, tačiau ūmai suvokiu, jog tai mano naujoji pažįstama, mergaitė, pakalbinusi mane bulvare. Šalia jos pagyvenęs vyriškis; jis, tur būt, smarkiai jau kauštelėjęs, nes nieko nemato ir sėdi parėmęs smarkią rankomis.

— Nerandi vietos? — sako mergaitė, kai aš jai draugiškai šypteliu.

— Pažįstamo ieškau, draugo. Matyt, dar neatėjo.

— Sėsk prie mūsų staliuko, palauksi. Ei, oberi, dar vieną kėdę! Ir stikliuką!

Kelneris, besisukinėjęs apie stalą, kažką mumtelia ir dingsta. Mergaitė pasilenka ant kėdės ir parodo man galvą:

— Sėsk, tilpsim abu.

Jos kompanionas žiūri į mane blausiomis ir nieko nesuprantančiomis akimis.

— Tai mano brolis, — sako jam mergina, rodydama mane. — Mano brolis, supranti?

Blausios akys kurį laiką žiūri į mane, paskui vėl užsimerkia, o galva nusileidžia ant rankų.

— Jis jau visiškai girtas, — sako mergina. — Vadinuosį Zosė. Tu alkanas?

— Taip, — patvirtinu. — Tuoj ateis Kapitonas, ir aš pavakarienaisiu.

— Neapkenčiu kariškių, — taria Zosė. — Jie labai... Bet kam tau žinoti!

Pasirodo kelneris, vienoj rankoj nešinas kėde, antroj — stikliuku, ir kreipiasi į mane.

— Ko pageidauja ponas valdininkas?

— Tu užsakyk ko tik nori, — sako man Zosė. — Jis apmokės. (Jinai rodo į snūduriuojantį kompanioną.)

Ir, nelaukdamas mano at-

sakymo, ji ima užsakinėti man užkandžių.

— Klausyk, Zosė, aš turėsiu eiti pas Kapitoną, — aiškinu mergaitei. — Jis joks kariškis, jis laivais plaukioja. Tikriau sakant, plaukiojo.

— Ir tegu sau plaukioja. Tau gal nepatogu sėdėti su manim prie vieno stalo? Jei taip, tai eik.

Ji įsižeidusi papučia lūpytes, ir man tikrai jos gaila.

— Kodėl gi man nepatogu? — imu aiškintis. — Kuo gi aš už tavo geresnis? Tai tau gal gėda su manim būti. Aš juk tik virtuvėj dirbu. Dirbau.

— Tave išvarė?

— Nežinau. Tur būt. Žinai, vyriausiajam virėjui į pilvą vožiau.

— O tu jį be reikalo, — sako Zosė. — Ne jo gi toji valgykla, kur dirbai?

— Ne jo.

— Tai ne tą mušei, — liūdnam nusijuokia Zosė. — Aš tai žinočiau, ką mušt, tik rankos per silpnos. — Ji vėl nusijuokia. — Tai už ką tu jį mušei?

— Dėl merginos. Pamatė mane su virėja ir mušt ją panoro.

— Matyt, ją myli. Kitaip jos nebūtų mušęs.

Vėl pasirodė kelneris su padėkalu.

— O ponui valdininkui aš ir stikliuko nepripildžiau, vėl per tą skubėjimą. Konjako? Degtinėlės?

— Serbentų vynu, — sako.

Kelneris šyptelia. — Klausau, ponas valdininke. — Ir vėl kelnerio nėra.

Vėl pabunda vyriškis blausiomis akimis ir žiūri į mane.

— Kas tu toks? — klausia.

— Tai mano brolis, — atsako Zosė. — O tu miegok. Kai reikės mokėti, mes tave pažadinsim.

Aš pradėdu valgyti, girtas vyriškis vėl užsnūsta, o Zosė žiūri į mane ir klausia:

— Tai tu seniai nevalgęs?

— Nepietavau, — sakau. — Tik dešrelę kandau, kurią man pirka.

— Maniau, kad kelias dienas nevalgei.

— Taip tai dar nepasitaisydavau, — šypteliu, — juk virtuvėj dirbau. Ir sotus buvau, ir šilimos pakako... Tik drabužio geresnio neprasimanydavau. Ir, žinai, dieną naktį be poilsio...

— Tu, tur būt, vienas?

— Tėvas kažkur yra. Su gyventinę turi. Jis manim seniai nesirūpina.

— Aš gi motiną išlaikau. Ir brolių su seserim. Man tai yra tekę ilgėliau pabadauti.

— Nelengva tau.

— O kaip tu manei? Gal iš didelių linksmybių aš tokia? Tik nemanyk, kad aš su visais prasidedu... Aš dar

ne tokia...

Jos kompanionas vėl pakelia galvą ir žiūri į mane.

— O tu kas toks būsi? — klausia.

— Brolis, — sako Zosė. — Juk sakiau: brolis.

— Mano brolis? — murmą vyriškis. — Aš ir nežinojau, kad turiu brolių...

Ir jis vėl knabtelėja galva žemyn.

— Kapitonas! — staiga sakau Zosėi. Matau, kad jis jėges dairosi po salę. — Na, aš turiu eiti...

— Eik, — sako Zosė. — Aš gyvenu Šiaulių gatvėj.

Kampas Girstupio. Prieš prekių stoties vartus. Didelis mūrinis namas, vadinasi "Amerika". O kieme — medinis namukas. Ten ir gyvenu. Jei norėsi, ateik kada... Nemanyk, kad tu man kam nors reikalingas, ne. Pakalbėti tik kartais norisi su žmogum.

— Ateisiu, — sakau.

— Geriausiai priešpeti.

Priešpeti tai visada būnu namie. O jei manęs nerasi, motina bus. Ir brolis su seserimi. Aš jiems pranešiu apie tave. Ateisi?

— Ateisiu, — pakartoju.

Matau, kad Kapitonas mane pamatė ir draugiškai mosikuoja ranka.

— O —

— Eime į gatvę, — sako Kapitonas. — Tau sutrukdžiau?

— Man? Kodėl? Aš juk laukiau jūsų.

— Kekšė nieko sau. Tik tu su jomis neprasidė...

— Aš ir neprasidedu.

Gatvės jau visiškai ištuštėja. Namuose tamsu. Kartais tik švystelėja kuris nors neuždengtas langas, sumirgasi sienų apmušalai, matosi spintos kampas, moteris prieš veidrodį, besklaidanti plaukus, lempos gaubtas, skleidžias jaukią šviesą...

Aš neturiu nei spintos, nei gaubto, nei veidrodžio, nei sienų su apmušalais... Niekad ir neturėjau. Mano vaikystės pasaulis — dvejujų mažų kambarėlių butas Žaliakalny, pora sulūžusių kėdžių, neobliuotas stalas, amžinai kosinti motina, tėvas, laukias jos mirties... Kai mirtis ilgai neatėjo, tėvas ėmė nesislėpdamas dėtis su kita moterimi; toji nekosėjo.

Gal todėl aš negaliu abejingai praeiti gatvę, kai pamatau langą, už kurio tvaska gyvenimas.

Aš būtinai, būtinai turiu to pasiekti, turiu atsidurti ten, viduj, už lango, kur šilta, jauku, atsidurti ne probėgom, bet pastoviai, kaip šeiminkas, kaip savininkas!

Bet kuria kaina! Bet kuria!

— Ne kokie tavo reikalai, vyruti, — sako Kapitonas, kai tylėdami pražygiuojame kelis kvartalus. — Rudis išpasakojo, kad ketini jį

uzmušti. Niekas, žinoma, netiki, bet į virtuvę tau nebegrįžti.

— Aš ir taip nebegrįžčiau.

— Na, ir dar jis tau gero kai pribiaurojo. Pareikalavo, vienu žodžiu, kad tave iškraustyti iš kambario. Sako, nesą jokios garantijos, kad tu kurią nors dieną ko nors neužmuši. Pavyzdžiui, kokio nors gyventojų. Bet man atrodo, jis nori, kad tu toliau būtum nuo tos virėjos. Ką tu ten, susimetęs su ja?

— Dieve gink!

— Pagaliau ne tavo reikalas. Norėjau pasakyti: ne mano... Taigi.

— O ką viešbučio administracija?

— Sako, jei tu nedirbi restorane, tai neturi teisės viešbučio namuose ne gyventi. Visa tai nesąmonė, mudu su Poetu taip pat netarnaujam nei viesbuty, nei restorane. Bet Rudis turi daugiau pinigų už tave, ir jo teisybė. Kai jis susidurs su turtingesniu už save, bus turtingesnio teisybė. Viskas taip ir yra pas mus. Tai kur tu dabar gyvensi?

— Nežinau. Už pinigą ir aš kampa gausiu.

— Bet tu pinigų neturi.

— Turėsiu. Tarnybą juk gausiu?

— Neskubėk. Žiūrėk, kad Rudis, ten nuėjęs, tau dar neprivirtų košės. Nors greičiausiai ne. Jis bus laimingas, tavim atsikratęs. Na, o dabar eikim į namus.

— Maņes gi neįsileis. — sakau. — Sargas, tur būt, įspėtas.

— O mes jį apgausim. Pagaliau aš niekuo nerizikuoju, jei mane ir išmes.

— Kodėl turi jus išmesti?

— Mane su Poetu įspėjo. Sako, jei tave slėpsim, atsakys kambarį ir mums.

— Jei taip, tai aš neisiu.

— Eik, nebūk kvailas, — sako Kapitonas. — Aš net restorane nepasilikau, kad tave įsivesčiau. Kur tu dabar naktimis vaikiosies?

Ne, neisiu aš kaip vagis į kambarį. Ir dar į kokį kambarį! Į baidių palėpę! Vieną dieną aš eisiu į gražų butą, atsirakinęs duris prancūzišku užraktu. Įeisiu kaip šeimininkas. Prieš veidrodį stovės graži moteris ir sklaidys plaukus.

— Neisiu, — tariau jau visai tvirtai. — Pagalvė man duosit, kai susirasiu kampa. Tik pinigų gal dabar paduotumėt. Po pagalvę guli.

— Kiek ten? — klausia Kapitonas.

— Dvidešimt septyni litai, — sakau.

Kapitonas kiša ranką už antin ir ištraukia banknotą.

— Imk, — tarja jis, — o kas po pagalvę, sau pasilaukysiu.

— Bet juk čia per daug, — prieštarauju, prieš žibinto šviesą apžiūrėjęs pinigą.

Beveik dvigubai tiek! — Kur aš imsiu gražos?

— Ne tavo reikalas, — sako Kapitonas. Ir, jau švelniau, tęsia: — Pasiimk, pasiimk, vis vien aš šiandien sutaučiau. Negėriau. Nesibijok, pinigai nevogti. Kaip manai, ką aš vakarais dirbinėju?

Aš trūkteliu pečiaus ir nieko neatsakau. Iš tikrųjų, ką gi Kapitonas gali vakarais dirbinėti? Juk paprastai jis geria naktimis. Na, o vakarais? ..

— Lošiat kortomis? — spėju.

— Vagonus iškraunu, mielasis, štai kas. Ar tai tinkamas darbas senam jūreiviui, kaip manai? Va, dabar, kai ledai išeis, baržas krausiu. Čia tai malonumėlis, nors vis vien sunku velniškai. Bet žinai — upė, dumblas dvokia, mailiai vandenį sukiojasi... Vakare niekas tavęs nemato. Juk nepatogu senam jūreiviui dieną maišus tampyti, kaip galvoji?

— Darbas ne jūsų metams. — tariau.

— Ne tavo reikalas... Norėjau pasakyti: gal eisi namo?

— Neisiu. Lai jie pasikaria su ta pašiure. O pinigų jums gražinsiu, kai gausiu pirmą algą...

— Nesuk man galvos, — burbtelia Kapitonas, ir aš matau, kad jis susigrauzęs, jog mes išsiskiriam. Galvoju, kad reikia atsiveikinant pasakyti ką nors nuoširdaus, šilto, tačiau nieko doro negaliu suregzti.

— Pagalvę galit atiduoti Olei, aš iš jos pasiimsiu, — supinu pagaliau sakinį, ir mudu išsiskiriam.

Kur man eiti? Pas Vladą — vėlu; nakvynės namuose sienomis rėpoja blakės, koridoriais slankioja susitaršiusios patarnautojos, iš visų kampų sklinda tvaikas, ir dar reikia mokėti pinigų; prasnausti ant suolo stoties laukiamajame — irgi joks poilsis. Vadinasi, belieka man eiti pas...

“Ne, tokiu laiku ten negalima”, — pasiryžtu, tačiau kojos pačios mane neša Parodos gatvės link. “Ne, ne, negalima; ką pagalvos kaimynai”. Ir tuojau pat naujos mintys sukasi galvoj: Kaimynai mieba, o jinai neišsigaš... Juk ji pati kažkada siūlė ateiti pas ją...”

Palauk, palauk, kada gi tai buvo? Nejaugi prieš mėnesį? O gal prieš du? .. Kažkokios šventės; restorane sausakimša; virtuvė negali suspėti aptarnauti klientūros; įpykę kelneriai virtuvė plūstasi ir trankosi padėklais... “Palydėk mane į namus, — prašo Olė, pasibaigus darbui. — Gatvėse šiandien slampinėja girtų”. Greit bus ir parytys. Apšerkšniję šakos tviska žibintų švieso-

je. Po kojomis girgžda naktį iškritęs sniegas. “Nemoki vaikščioti su panom, — sako Olė lyg juokais, lyg rimtai, — ar nematai, kad sliudu, kad reikia paimti už parankės?” Ir, nelaukdama, kol aš atitaisysiu klaidą, patį isikabina man į alkūnę, ir mes, linksmi klegėdami, einame į Parodos gatvę.

Beveik pačioje įkalnėje stovi naujas dviaukštis namas. Jo ažuolinės durys papuoštos auksu (Olė sako, kad tai bronzos, bet vis tiek gražu), langai aukšti, platinis, nesibaigia net namo kampuose, nes stiklai išsi- gaubia ir užsisuka į kitą namo pusę; stogas plokščias, ir Olė sako, kad vasaros vakarais namo šeimininkai ten geria kavą, o dieną išsirengę kaitinasi saulėje. Olė gyvena mediniame namelyje, kieme. Kai jos tėvas nebuvo dar suparaližuotas, jis dirbo to naujojo namo kiemsargiu; jam buvo net pažadėtas butas namo rūsyje. Tačiau jį suparaližavo, ir į naująjį namą neteko jiems įsikraustyti. Taip jie ir liko baigiančioji truišti ir smegti į žemę troboje, kurios nuo gatvės nebuvo net matyti. Namuose gulėjo ligonis tėvas ir trijų sėsi jaunesnioji Olės sesuo; dabar visą šeimą išlaikė Olė.

“Kaj tave išmes kada iš kambario, galėsi atsikraustyti pas mane, — tarė šypsodamasi Olė, kai priėjome jos namelį. — Turiu ten tuščią kamaraite, galėsi apsigyvent. Bent apkūrensi ją, ir mums bus šilčiau”. — “O jei ir iš tikro kurią naktį užklydęs pasibelsčiau, ar priimtum?” — paklausiau. “Tik į kamara, — atsakė Olė. — O aš pati miegu kitur. Štai čia”.

Na, ką gi, man dabar nieko daugiau ir nereikia. Truputį užia galvoje, ar tai nuo dienos įspūdžių, ar nuo pelerio, tarškėjusio “Automato” palūbyje. Teks man, Olė, tave pažadinti ir paprašyti užleisti kažkada siūlytą kamara; šiandien tavo išieginė diena, ir tu jau seniai miegi namie.

Aš vėl einu į Parodos gatvę, tik dabar man nečeža po kojomis sniegas, tik medžiai neapšerkšniję, tik einu aš vienas, nuvargęs ir suerzintas.

Priėjęs namuką, stabteliu, ir man norisi grįžti atgal. Ir ko gi aš čia atėjau? Kokią aš turiu teisę trukdyti žmonių poilsį?

“Olė juk kasdieną grįžta ne tik tokiu, bet ir žymiai vėlesniu laiku, — bandau nu- ginčyti pats save. — Pagaliau ar ne dėl jos aš likau be darbo ir be nakvynės? Ar ne ji sugalvojo tą pasivaikščiojimą upės pakrantėmis? Ir pagaliau argi ji nenori, ka daš pas ją atečiau?”

Prieinu prie pat namo. Štai čia ir jos kambarėlis; ne, ne, reikia grįžti atgal.

Kur? Vis viena. Nors į geležinkelio stotį...

Tačiau mano krumpliai patys prisiliečia stiklo ir pabeldžia. Kartą, du, tris. Ty-la. Vėl krumpliai beldžia: bar, bar, bar.

(Bus daugiau)

**Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIJS BALSIS**

Viskas Dėl Gyvenamųjų Namų

SHEPPARD'S

Baldų ir Elektrinių Reikmenų Krautuvė

1438 Queen St. W. LE. 6-6515

Toronto, Ont.

Dabar parduodama:

Cesterfildai \$349.00 už \$179.00

40" Pilnai automatiški elektriniai pečiai \$349.00 už \$249.00.

30" "Guziko paspaudimo" pečiai \$269.00 už \$179.00.

G.E. Šaldytuvai (Deepfreezers) 11 k. pėdų \$449.00 už \$349.00.

Miegamojo kambario setai po \$89.00 ir daugiau Devenportai \$49.00

Televizijos G.E. ir Philco 1958 modelio ir visoki kiti baldai parduodama už žemiausias kainas ir su žemu įmokėjimu.

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave.

Krautuvė: 723 Gerrard E.

HO. 6-1623

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamųjų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

12 Richmond St. E.

Ofiso tel. EM. 6-9591

Res. — MO. 1232

Toronto

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 13 dieną, 2 valandą po pietų, savo svetainėje, 160 Claremont St. Kviečiame visus atsilankyti.

Taipgi primenam nariams, kad peržiūrėtumėt nario knygutes ir persitikrėtumėt, ar jūsų mokesčiai neatsilikę.

Nuo vasario 1 dienos eina vėjus gavimui naujų narių. Jis tęsis iki balandžio 30 dienos. Laike vėjus galima įstoti į mūsų draugiją sumokėjus tik pusę įstojamo mokesčio. Įdomaujančius šia draugija prašome atvykti į susirinkimą arba kreiptis pas kuopos sekretorių dėl platesnių informacijų telefonu LE. 5-1656.

Atsiminkite, kad susirinkimas įvyks ne balandžio 6,

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

kaip pripuola, o balandžio 13, kadangi balandžio 6 pripuola velykos.

P. Pajuodis
Kuopos sekretorius

Torontiečių Kronika

Didelė Šiaur Partija

Pereitą sekmadienį Lietuvos salėje 160 Claremont St. buvo didelė šiaur partija dėl Jean Narush ir Bob Taylor, kurie ruošiasi prie vestuvių. Moterų su dovanomis ir linkėjimais buvo pilnutėlė salė. Rengėjos visas gražiai pavaišino.

Jean Narush (Narusevičiūtės) tėveliai yra gerai torontiečiams ir kitiems žinomi. Jos tėvelis yra Sūnų ir Dukterų Draugijos Centro Komiteto sekretorius per daugelį metų.

Reporteris

Padėkos Žodis

Leiskite man tarti aciū visiems giminėms, draugams, draugėms ir kaimynams už atklankymą manęs ligoninėje ir namie man sergant. Taip pat širdingai aciū Moterų Klubui ir visiems už gerus linkėjimus, dovanas ir laiškelius.

Jūsų visų nuoširdumas ir užuojauta labai palengvino man ligoje ir ir paliko malonių prisiminimų.

Dar kartą aciū visiems.

Annie Pajuodis

Visi Balsuokit už Darbininkų Kandidatus!

TIM BUCK

Progresyvės Darbo Partijos lyderis, kurs kandidatuoja į Kanados parlamentą Trinity distrikte.

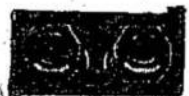

Nelson Clarke, PDP kandidatas Parkdale distrikte.

Sam Walsh, PDP kandidatas Spadina distrikte.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko aki-niu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

JOHANNESBURG, Pietų Afrika. — Smithsonian Instituto observatorija praneša, kad pavyko nufotografuoti satelitą Vanguard, kurį paleido amerikiečiai. Bet jis ant foto plokštės tik 1 mi-

limetro dydžio taškas.

Pamatyti Vanguardą su žiūronais ar teleskopais nepavyko. Jis labai mažas ir gana aukštai. Bet jo signalai girdimi gerai ir esą galima numatyti, kada kur yra.

Neturinti Sau Lygios

GALINA ULANOVA

ir

DIDYSIS BALETAS

"Romeo and Juliet"

... ar galima kada nors pavargti žiūrint į Ulanovą šokant!...

Kartu su pirmu rodymu Šiaurės Amerikoje

"Blazing a Trail to the Stars"

... kelionė į Mėnulį — faktas ar fantazija!

Visa programa spalvota

Tik vieną savaitę — pradedant pirm., kovo 31

There are no boundaries to creative art...

BELLEVUE Theatre

340 COLLEGE STREET AT MUNICK WA 1-1632

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Plaukų šukuosena sulyg naujų madų ir pilna grožio kultūra

Swedish Beauty Studio

729 Bayview Ave. - Toronto - HU. 5-6645

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai